

Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας

Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης - Δομή «ΓΕΦΥΡΑ»

Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας

**«Έρευνα στα Συμβουλευτικά Κέντρα και στον Ξενώνα Φιλοξενίας
Γυναικών της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας»**

Λαμία, Απρίλιος 2025



Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Πίνακας περιεχομένων

Συντομογραφίες – Ακρωνύμια	5
Εισαγωγή.....	6
Κεφάλαιο 1 ^ο : Θεωρητικό Πλαίσιο.....	7
1.1. Έμφυλη βία και πολλαπλές διακρίσεις	7
1.1.1. Ορισμός και Μορφές Έμφυλης Βίας	8
1.1.2. Η Έμφυλη Βία στην Ελλάδα	9
1.2. Ο Ρόλος των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας	10
1.3. Θεσμικό - Νομικό Πλαίσιο και Πολιτικές Στήριξης	11
1.3.1. Θεσμική Υπόσταση και Οργάνωση	12
1.3.2. Νομοθεσία για την Προστασία Θυμάτων Βίας.....	12
1.3.3. Προστασία Δεδομένων	12
1.3.4. Χρηματοδότηση και Επιχειρησιακά Προγράμματα.....	13
1.3.4.1. Βασικό Πλαίσιο Λειτουργίας (2014-2020).....	13
1.3.5. Λειτουργία Συμβουλευτικών Κέντρων	14
1.3.6. Λειτουργία Ξενώνων Φιλοξενίας	14
1.3.7. Πολιτικές Στήριξης.....	15
Κεφάλαιο 2: Μεθοδολογία της Έρευνας	15
2.1. Σχεδιασμός της Έρευνας.....	15
2.2. Μεθοδολογία Συλλογής Δεδομένων	16
2.3. Ανάλυση Δεδομένων	17
Κεφάλαιο 3 : Ανάλυση Παρουσίαση – Αποτελεσμάτων Έρευνας.....	18
3.1. Αποδοτικότητα Υπηρεσιών	18
3.2. Ανάλυση - Παρουσίαση Αποτελεσμάτων Έρευνας.....	19
3.2.1. Αποτελέσματα των υπευθύνων των Συμβουλευτικών Κέντρων Γυναικών.....	19
3.2.1.1. Διάρκεια λειτουργίας και σκοπός του Συμβουλευτικού Κέντρου.....	19
3.2.1.2. Στελέχωση του Κέντρου	19
3.2.1.3. Ωφελούμενοι του Κέντρου	20
3.2.1.4. Προβλήματα ωφελούμενων.....	20
3.2.1.5. Υπηρεσίες – Παροχές του Κέντρου.....	21
3.2.1.6. Αριθμός ωφελούμενων του Κέντρου	22
3.2.1.7. Κυριότερα επιτεύγματα των Κέντρων.....	22
3.2.1.8. Προκλήσεις και διαχείρισή τους.....	23

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΣΤΕ - ΔΟΜΗ «ΓΕΦΥΡΑ»

3.2.1.9.	Φορείς – Υπηρεσίες συνεργασίας	24
3.2.1.10.	Βασικοί στόχοι των Κέντρων	25
3.2.1.11.	Βελτίωση Υπηρεσιών	25
3.3.	Αποτελέσματα υπευθύνου έργου Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών.....	26
3.3.1.1.	Εργασιακή Εμπειρία – Προϋπηρεσία.....	26
3.3.1.2.	Φορέας διαχείρισης Ξενώνα	26
3.3.1.3.	Κύριες αρμοδιότητες υπευθύνου Ξενώνα	26
3.3.1.4.	Στελέχωση Ξενώνα.....	27
3.3.1.5.	Δυναμικότητα φιλοξενίας.....	27
3.3.1.6.	Διάρκεια φιλοξενίας γυναικών & δυνατότητα παράτασης	27
3.3.1.7.	Διαδικασία εισαγωγής γυναίκας στον Ξενώνα.....	28
3.3.1.8.	Βασικές Προϋποθέσεις Φιλοξενίας στον Ξενώνα	28
3.3.1.9.	Λόγοι απόρριψης φιλοξενίας στον Ξενώνα.....	29
3.3.1.10.	Διασφάλιση ανωνυμίας και προστασίας φιλοξενουμένων.....	29
3.3.1.11.	Κανονισμοί παραμονής γυναικών στον Ξενώνα	30
3.3.1.12.	Διαχείριση κρίσεων και επειγόντων περιστατικών στον Ξενώνα	30
3.3.1.13.	Υπηρεσίες φιλοξενίας	31
3.3.1.14.	Ειδική Μέριμνα	31
3.3.1.15.	Νομική κάλυψη - υποστήριξη.....	32
3.3.1.16.	Υποστήριξη εργασιακής ένταξης.....	32
3.3.1.17.	Προγράμματα επαγγελματικής επανένταξης.....	32
3.3.1.18.	Συνεργασίες για την ένταξη παιδιών ωφελουμένων στην εκπαίδευση και την κοινωνία 33	
3.3.1.19.	Συνεργασία με κρατικούς και μη κυβερνητικούς φορείς.....	33
3.3.1.20.	Οικονομική ενίσχυση και χορηγίες του Ξενώνα	34
3.3.1.21.	Ρόλος των Εθελοντών στον Ξενώνα	34
3.3.1.22.	Συμμετοχή του Ξενώνα σε δράσεις ευαισθητοποίησης για την Έμφυλη Βία	34
3.3.1.23.	Κυριότερες προκλήσεις στη λειτουργία του Ξενώνα	34
3.3.1.24.	Ελλείψεις που δυσχεραίνουν το έργο του Ξενώνα	35
3.3.1.25.	Βελτίωση Ξενώνα	35
3.3.1.26.	Υποστήριξη κοινωνικής επανένταξης.....	36
3.3.1.27.	Σύστημα παρακολούθησης και υποστήριξης	36
3.3.1.28.	Η συμβολή της κοινωνίας στην υποστήριξη των γυναικών	36



ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΣΤΕ - ΔΟΜΗ «ΓΕΦΥΡΑ»

3.3.1.29.	Μήνυμα σε γυναίκες που βιώνουν βία και διστάζουν	37
3.3.1.30.	Το σημαντικότερο μάθημα από τη στήριξη κακοποιημένων γυναικών	37
Κεφάλαιο 4:	Συμπεράσματα Έρευνας	38
1.1.	Συμπεράσματα Υπευθύνων Έργου Συμβουλευτικών Κέντρων Γυναικών	38
1.2.	Συμπεράσματα Υπευθύνου Έργου του Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών	40
Βιβλιογραφία	42
Λοιπές Πληροφορίες	43
Ηλεκτρονικές Πηγές	43
Παράρτημα: Ερωτηματολόγια Έρευνας	45



Συντομογραφίες – Ακρωνύμια

Συντομογραφία – Ακρωνύμιο	Αναλυτική Επεξήγηση
ΑμεΑ	Άτομα με Αναπηρία
ΔΟΜ	Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης
ΔΟΥ	Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
ΔΥΠΑ	Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης
Ε.Ε.Τ.Α.Α.	Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης
Ε.Κ.Κ.Α.	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΕΚΑΒ	Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΣΠΑ	Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (πρώην Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς)
ΕΥΔΕΠΕ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος
ΓΓΙΑΔ	Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώην ΓΓΙΦ)
ΓΓΙΦ	Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων
ΚΔΑΠ	Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
ΚΕΔΔΥ	Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης Διάγνωσης και Υποστήριξης
ΚΕΘΙ	Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας
ΜΚΟ	Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις
ΟΗΕ-UNHCR	Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Office of the United Nations High Commissioner for Refugees
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου
ΤΟΜΥ	Τοπικές Ομάδες Υγείας



Εισαγωγή

Η παρούσα έρευνα πραγματοποιήθηκε με κύριο στόχο την αξιολόγηση της λειτουργίας των Συμβουλευτικών Κέντρων και του Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Επιδιώκεται η αποτύπωση του βαθμού στον οποίο οι συγκεκριμένες δομές επιτυγχάνουν την αποστολή τους, δηλαδή την ουσιαστική υποστήριξη γυναικών που βρίσκονται σε συνθήκες ευαλωτότητας, όπως η ενδοοικογενειακή βία, η κοινωνική απομόνωση ή η οικονομική εξάρτηση. Η μελέτη εστιάζει τόσο στην αποδοτικότητα και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών (όπως ψυχοκοινωνική υποστήριξη, νομική συμβουλευτική, προσωρινή φιλοξενία κ.ά.), όσο και στις δυσκολίες που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι στο πλαίσιο της λειτουργίας αυτών των δομών.

Αξιοποιώντας τις απόψεις και τις εμπειρίες αποκλειστικά των υπευθύνων έργου που δραστηριοποιούνται στις παραπάνω δομές, η έρευνα αποσκοπεί στην καταγραφή των βασικών αναγκών, των διοικητικών και οργανωτικών προκλήσεων, καθώς και των θεσμικών ή λειτουργικών περιορισμών που ενδέχεται να επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα της υποστήριξης που προσφέρεται. Μέσα από αυτή την προσέγγιση, επιδιώκεται η διατύπωση τεκμηριωμένων και εφαρμόσιμων προτάσεων, οι οποίες θα μπορούσαν να ενισχύσουν τη λειτουργικότητα, τη βιωσιμότητα και τη δυναμική των δομών, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη βελτίωση του συστήματος υποστήριξης γυναικών σε ευάλωτες κοινωνικές συνθήκες.

Η σημασία της μελέτης για την κοινωνία, μέσω της λειτουργίας των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας Γυναικών, είναι αδιαμφισβήτητη, καθώς οι δομές αυτές αποτελούν βασικούς πυλώνες στην αντιμετώπιση σοβαρών κοινωνικών προβλημάτων. Συγκεκριμένα, συμβάλλουν στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας, της κοινωνικής περιθωριοποίησης και των οικονομικών δυσκολιών που πλήττουν πολλές γυναίκες. Μέσα από την παροχή ψυχολογικής, νομικής και πρακτικής στήριξης, τα Συμβουλευτικά Κέντρα και οι Ξενώνες ενισχύουν την αυτονομία, την ασφάλεια και την αξιοπρέπεια των ωφελούμενων, θέτοντας τις βάσεις για τη δημιουργία μιας κοινωνίας πιο δίκαιης και ισότιμης. Με αυτόν τον τρόπο, οι δομές αυτές δεν ωφελούν μόνο τα άτομα που υποστηρίζουν, αλλά και το κοινωνικό σύνολο, μειώνοντας τις ανισότητες και προάγοντας τη συνοχή.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη στήριξη γυναικών που αντιμετωπίζουν πολλαπλές διακρίσεις, όπως οι μετανάστριες, οι προσφύγισες, οι μονογονείς, οι γυναίκες με αναπηρία, οι άνεργες και οι γυναίκες Ρομά. Αυτές οι ομάδες, που συχνά βρίσκονται σε εξαιρετικά ευάλωτη θέση, επωφελούνται από τις υπηρεσίες των δομών, οι οποίες τους προσφέρουν όχι μόνο καταφύγιο, αλλά και τα εργαλεία για να ξεπεράσουν τις δυσκολίες τους. Παράλληλα, οι Ξενώνες Φιλοξενίας εξασφαλίζουν ένα ασφαλές περιβάλλον και για τα παιδιά των γυναικών, με δυνατότητα φιλοξενίας κοριτσιών έως 18 ετών και αγοριών έως 12 ετών. Αυτό το ολιστικό πλαίσιο προστασίας ενισχύει τη σημασία των δομών αυτών, καθώς καλύπτουν τις ανάγκες ολόκληρων οικογενειών, προσφέροντας σταθερότητα και ελπίδα.

Συνολικά, η μελέτη υπογραμμίζει τον καθοριστικό ρόλο των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας Γυναικών στην ενδυνάμωση των γυναικών και στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων. Λειτουργώντας ως δίκτυ ασφαλείας, οι δομές αυτές δεν περιορίζονται στην παροχή άμεσης βοήθειας, αλλά συμβάλλουν στη μακροπρόθεσμη αλλαγή, προάγοντας την ισότητα και την κοινωνική δικαιοσύνη. Μέσα από τη δράση τους, τίθεται ένα παράδειγμα για το πώς η οργανωμένη στήριξη μπορεί να οδηγήσει σε ουσιαστικές βελτιώσεις, τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο.

Κεφάλαιο 1^ο: Θεωρητικό Πλαίσιο

1.1. Έμφυλη βία και πολλαπλές διακρίσεις

Η έμφυλη βία και οι πολλαπλές διακρίσεις αποτελούν πολύπλευρα κοινωνικά προβλήματα που επηρεάζουν βαθιά τις γυναίκες, περιορίζοντας την αυτονομία τους και προκαλώντας μακροχρόνιες συνέπειες σε ψυχολογικό, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο.

Στην Ελλάδα, οι δομές υποστήριξης, όπως τα Συμβουλευτικά Κέντρα και οι Ξενώνες Φιλοξενίας Γυναικών, που λειτουργούν υπό την εποπτεία της Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώην ΓΓΙΦ), διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην παροχή βοήθειας, την πρόληψη και την ευαισθητοποίηση για την αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων.

1.1.1. Ορισμός και Μορφές Έμφυλης Βίας

Η έμφυλη βία αναφέρεται σε κάθε μορφή βίας που πηγάζει από την έμφυλη ταυτότητα και στρέφεται κατά των γυναικών, λόγω της κοινωνικής αντίληψης για το φύλο τους. Περιλαμβάνει πράξεις που προκαλούν σωματική, ψυχολογική, σεξουαλική ή οικονομική βλάβη, επηρεάζοντας την αξιοπρέπεια και την ασφάλειά τους. Οι κύριες μορφές της περιλαμβάνουν:

- **Ενδοοικογενειακή κακοποίηση:** Φυσική, ψυχολογική ή οικονομική βία που ασκείται εντός οικογενειακού πλαισίου, συχνά από συντρόφους ή συγγενείς.
- **Σεξουαλική βία:** Περιλαμβάνει τον βιασμό, τη σεξουαλική παρενόχληση και κάθε μη συναινετική σεξουαλική πράξη.
- **Trafficking:** Η εκμετάλλευση γυναικών μέσω καταναγκαστικής πορνείας ή εργασίας.
- **Λεκτική και συναισθηματική κακοποίηση:** Υβριστική γλώσσα, χειραγώγηση ή υποτίμηση που πλήττει την αυτοεκτίμηση.
- **Οικονομικός έλεγχος:** Περιορισμός της πρόσβασης σε οικονομικούς πόρους ή επιβολή οικονομικής εξάρτησης.

Η έμφυλη βία δεν περιορίζεται σε μεμονωμένα περιστατικά, αλλά εντάσσεται σε ευρύτερες κοινωνικές δομές ανισότητας, που ενισχύουν την ευαλωτότητα των γυναικών.

Οι πολλαπλές διακρίσεις αφορούν την επιπρόσθετη επιβάρυνση που υφίστανται γυναίκες λόγω διασταυρούμενων κοινωνικών χαρακτηριστικών. γυναίκες που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, όπως μετανάστριες, πρόσφυγες, ΑμεΑ, άνεργες ή μονογονείς, αντιμετωπίζουν συνδυαστικές μειονεξίες. Για παράδειγμα:

- **Μετανάστριες:** Βιώνουν έμφυλη βία, ρατσισμό, γλωσσικά εμπόδια και περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες, ενώ η οικονομική ή κοινωνική τους θέση μπορεί να τις καθιστά πιο ευάλωτες σε κακοποιητικές καταστάσεις.
- **Πρόσφυγες γυναίκες:** Αντιμετωπίζουν έμφυλη βία, ρατσισμό, γλωσσικά εμπόδια και περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες, επιπρόσθετα με νομικά εμπόδια λόγω της διαδικασίας ασύλου και ψυχολογικές επιπτώσεις από τον εκτοπισμό.
- **ΑμεΑ:** Η αναπηρία μπορεί να περιορίζει την κινητικότητα ή την πρόσβαση σε υποστηρικτικές δομές, αυξάνοντας την ευαλωτότητα σε κακοποίηση.

- **Άνεργες:** Η οικονομική ανασφάλεια και η έλλειψη σταθερού εισοδήματος αυξάνουν την ευαλωτότητά τους σε κακοποιητικές σχέσεις, καθώς η ανάγκη για επιβίωση μπορεί να τις εγκλωβίζει σε εξαρτητικές καταστάσεις.
- **Μονογονείς:** Η έλλειψη κοινωνικού δικτύου υποστήριξης και οι πιέσεις της μονογονεϊκής ευθύνης εντείνουν την εξάρτηση από κακοποιητικές σχέσεις, καθώς συχνά αντιμετωπίζουν περιορισμένες επιλογές και απομόνωση.

Αυτές οι διακρίσεις λειτουργούν συνδυαστικά, ενισχύοντας τις ανισότητες και περιπλέκοντας την πρόσβαση σε βοήθεια ή δικαιοσύνη. Οι δομές της ΓΓΙΑΔ, μέσω συμβουλευτικής, ψυχολογικής και νομικής υποστήριξης, επιδιώκουν να καλύψουν αυτά τα κενά, προσφέροντας εξατομικευμένες λύσεις για την ενδυνάμωση των γυναικών.

1.1.2. Η Έμφυλη Βία στην Ελλάδα

Η έμφυλη βία στην Ελλάδα αποτελεί ένα διαρκές και σύνθετο πρόβλημα, που πηγάζει από τις βαθιά ριζωμένες πατριαρχικές δομές της κοινωνίας και επιδεινώνεται από την έλλειψη ολοκληρωμένης εκπαίδευσης και ενημέρωσης. Σύμφωνα με την έρευνα EU-GBV της Eurostat (2020-2023), περίπου το 25% των γυναικών στην Ελλάδα ανέφεραν ότι έχουν βιώσει σωματική ή σεξουαλική βία από μη συντρόφους, ποσοστό χαμηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο του 31%. (Πηγή: <https://www.tovima.com/society/eurostat-says-31-of-eu-women-have-faced-gender-based-violence/>)

Τα δεδομένα δείχνουν υψηλότερα ποσοστά εμφάνισης στις αστικές περιοχές, όπως η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη, ενώ η έμφυλη βία τείνει να επαναλαμβάνεται και να κλιμακώνεται, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσης, όπως η πανδημία. Η απουσία σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία, καθώς και η περιορισμένη εκπαίδευση των αρμόδιων αρχών, δυσκολεύουν την ουσιαστική αντιμετώπιση του φαινομένου. Η ανάλυση τονίζει την ανάγκη για ευρύτερες και μακροπρόθεσμες αλλαγές, μέσα από την εκπαίδευση, την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και την ενδυνάμωση του ρόλου των αρχών, με στόχο τη μείωση της έμφυλης βίας και την ενίσχυση της ισότητας των φύλων.

Για την υποστήριξη των γυναικών που υφίστανται έμφυλη βία, λειτουργούν δομές με συγκεκριμένη σειρά:



1. **Safe Houses:** Παρέχουν άμεση, βραχυπρόθεσμη προστασία σε γυναίκες που βρίσκονται σε κίνδυνο, με τη συνδρομή της Ελληνικής Αστυνομίας.
2. **Συμβουλευτικά Κέντρα:** Προσφέρουν ψυχολογική, νομική και εργασιακή υποστήριξη, μέσω 44 κέντρων πανελλαδικά, για την ενδυνάμωση των γυναικών.
3. **Ξενώνες Φιλοξενίας:** Εξασφαλίζουν μακροπρόθεσμη στέγαση και υποστήριξη για έως 3 μήνες, με 21 ξενώνες, βοηθώντας στην επανένταξη.

Η πρόσβαση στις δομές γίνεται μέσω της γραμμής **15900**, που λειτουργεί και συντονίζει την παραπομπή από safe houses σε συμβουλευτικά κέντρα και ξενώνες, ανάλογα με τις ανάγκες κάθε γυναίκας.

1.2. Ο Ρόλος των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα και οι Ξενώνες Φιλοξενίας Γυναικών αποτελούν δύο πυλώνες ενός ολοκληρωμένου συστήματος υποστήριξης για γυναίκες που υφίστανται έμφυλη βία ή πολλαπλές διακρίσεις στην Ελλάδα. Οι δομές αυτές, λειτουργώντας συνεργατικά στο πλαίσιο του πανελλαδικού Δικτύου της ΓΓΙΑΔ, συνδυάζουν τις υπηρεσίες τους για να προσφέρουν ολιστική φροντίδα, από την άμεση προστασία έως τη μακροπρόθεσμη ενδυνάμωση των θυμάτων.

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα αποτελούν υπηρεσίες πρώτης γραμμής, προσφέροντας δωρεάν συμβουλευτική στήριξη (ψυχολογική, κοινωνική, νομική και εργασιακή) σε γυναίκες θύματα έμφυλης βίας ή πολλαπλών διακρίσεων. Στόχος τους είναι η αντιμετώπιση των περιστατικών, η πρόληψη μέσω ενημερωτικών δράσεων και η ενδυνάμωση των γυναικών ώστε να "σπάσουν τη σιωπή" τους. Μέσα από εξατομικευμένη συμβουλευτική, οι γυναίκες αποκτούν τη δυνατότητα να κατανοήσουν τα δικαιώματά τους, να διαχειριστούν το τραύμα τους και να θέσουν τις βάσεις για μια ζωή μακριά από τη βία. Ωστόσο, η ψυχολογική ή νομική στήριξη από μόνη της δεν επαρκεί όταν το θύμα παραμένει εκτεθειμένο στο περιβάλλον της κακοποίησης.

Εδώ ακριβώς έρχονται να συμπληρώσουν το έργο οι Ξενώνες Φιλοξενίας Γυναικών, οι οποίοι παρέχουν ασφαλή και αξιοπρεπή διαμονή, σίτιση και ολοκληρωμένη υποστήριξη σε γυναίκες και τα παιδιά τους (κορίτσια έως 18 ετών και αγόρια έως 12 ετών), με σκοπό την απομάκρυνσή τους από το περιβάλλον της βίας και την επανένταξή τους στην κοινωνία. Οι Ξενώνες λειτουργούν ως καταφύγιο, προσφέροντας όχι μόνο στέγαση αλλά και βασικές ανάγκες,

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΣΤΕ - ΔΟΜΗ «ΓΕΦΥΡΑ»

όπως τροφή και ιατρική φροντίδα, ενώ παράλληλα δημιουργούν ένα περιβάλλον ασφάλειας και σταθερότητας για τα θύματα και τα παιδιά τους.

Η σύνδεση μεταξύ των δύο δομών είναι οργανική και αλληλοεξαρτώμενη. Τα Συμβουλευτικά Κέντρα συχνά αποτελούν το πρώτο σημείο επαφής για τις γυναίκες, όπου εντοπίζονται οι ανάγκες τους και, αν κριθεί απαραίτητο, παραπέμπονται στους Ξενώνες για άμεση προστασία. Αντίστροφα, οι γυναίκες που φιλοξενούνται στους Ξενώνες συνεχίζουν να λαμβάνουν συμβουλευτική υποστήριξη από τα Κέντρα, ώστε να προετοιμαστούν για την επόμενη φάση της ζωής τους, όπως η εύρεση εργασίας ή η νομική διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους. Αυτή η συνεργασία εξασφαλίζει ότι η μετάβαση από την κρίση στην ανάκαμψη είναι ομαλή και ολοκληρωμένη.

Επιπρόσθετα, το δίκτυο της ΓΓΙΑΔ ενισχύει αυτή τη συνδυαστική λειτουργία μέσω της 24ωρης Τηλεφωνικής Γραμμής **SOS 15900** και άλλων υποστηρικτικών υπηρεσιών, που δρουν ως συνεκτικός κρίκος, διευκολύνοντας την πρόσβαση των γυναικών και στις δύο δομές. Για παράδειγμα, μια γυναίκα μπορεί να καλέσει τη γραμμή SOS, να λάβει αρχική καθοδήγηση, να παραπεμφθεί σε Συμβουλευτικό Κέντρο για περαιτέρω στήριξη και, αν χρειάζεται, να εξασφαλίσει θέση σε Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών.

1.3. Θεσμικό - Νομικό Πλαίσιο και Πολιτικές Στήριξης

Η λειτουργία των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας Γυναικών, ως βασικών πυλώνων του Δικτύου της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, διέπεται από ένα ολοκληρωμένο θεσμικό και νομικό πλαίσιο, το οποίο αποσκοπεί στην υποστήριξη γυναικών θυμάτων βίας και στην προώθηση της ισότητας των φύλων. Παράλληλα, οι πολιτικές στήριξης ενισχύουν τη δράση αυτών των δομών μέσω συνεργασιών, ευαισθητοποίησης και ολιστικής προσέγγισης.



Θεσμικό και Νομικό Πλαίσιο

1.3.1. Θεσμική Υπόσταση και Οργάνωση

Το πλαίσιο λειτουργίας των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας θεμελιώνεται σε Προεδρικά Διατάγματα και νόμους, όπως:

- Το **Π.Δ. 141/2017** που καθορίζει τον Οργανισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, υπό το οποίο υπάγεται η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων.
- Τα **Π.Δ. 123/2016** και **125/2016**, που αφορούν την ανασύσταση και μετονομασία υπουργείων, καθώς και τον διορισμό υπουργών, αντίστοιχα, εξασφαλίζοντας τη διοικητική υποστήριξη.
- Η απόφαση **4089/2011** που μεταβιβάζει αρμοδιότητες στη Γενική Γραμματέα και τις οργανικές μονάδες της Γενικής Γραμματείας, ενισχύοντας τη λειτουργική αυτονομία.

1.3.2. Νομοθεσία για την Προστασία Θυμάτων Βίας

- Ο **Ν. 3500/2006** ρυθμίζει την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας, παρέχοντας νομική βάση για την προστασία των γυναικών.
- Ο **Ν. 4531/2018** κυρώνει τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, ενισχύοντας τις υποχρεώσεις της Ελλάδας για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών.
- Το **Π.Δ. 233/2003** και ο **Ν. 3386/2005** καλύπτουν την προστασία θυμάτων trafficking και την κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών, αντίστοιχα, εξασφαλίζοντας στήριξη και σε πρόσφυγες ή μετανάστριες.

1.3.3. Προστασία Δεδομένων

- Οι διατάξεις του **Ν. 2472/1997** και του **Ν. 3471/2006** διασφαλίζουν την εχεμύθεια και την ανωνυμία των γυναικών που απευθύνονται στις δομές, μέσω της προστασίας προσωπικών δεδομένων και δεδομένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών.



1.3.4. Χρηματοδότηση και Επιχειρησιακά Προγράμματα

1.3.4.1. Βασικό Πλαίσιο Λειτουργίας (2014-2020)

- **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (2014-2020):** «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα 2014-2020»
- **Κύρια Πράξη:** «Οριζόντιες Παρεμβάσεις Εθνικής Εμβέλειας για την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών» (κωδ. ΟΠΣ 5000490)
 - ✓ **Τροποποιήσεις:** 2016 και 2017
 - ✓ **Περιεχόμενο:** Επίβλεψη, παρακολούθηση και συντονισμός 61 δομών:
 - 39 Συμβουλευτικά Κέντρα
 - 21 Ξενώνες Φιλοξενίας
 - Τηλεφωνική Γραμμή SOS 15900
- **Στόχοι:**
 - Πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας
 - Ψυχοκοινωνική και νομική υποστήριξη γυναικών
 - Αντιμετώπιση πολλαπλών διακρίσεων
- **Στρατηγικός Οδηγός:** Εθνικό Πρόγραμμα Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020
 - ✓ **Ρόλος:** Θεμελίωση πολιτικών για ισότητα φύλων και ανάπτυξη υποδομών υποστήριξης
- **Πηγή Χρηματοδότησης (2014-2020):** Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020
- **Πηγή Χρηματοδότησης (2021-2027):** Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο Plus (ΕΚΤ+) μέσω ΕΣΠΑ 2021-2027
 - ✓ **Στόχοι:**
 - Συνέχιση και ενίσχυση των δράσεων για την πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας
 - Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υποστήριξης (Συμβουλευτικά Κέντρα, Ξενώνες Φιλοξενίας, Τηλεφωνική Γραμμή SOS)
 - Προώθηση πολιτικών για την ισότητα των φύλων και την αντιμετώπιση πολλαπλών διακρίσεων

1.3.5. Λειτουργία Συμβουλευτικών Κέντρων

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα, που βρίσκονται στις έδρες ή τις μεγαλύτερες πόλεις των περιφερειών, λειτουργούν με στόχο την παροχή δωρεάν υπηρεσιών σε κάθε γυναίκα που απευθύνεται σε αυτά, μέσω τηλεφώνου, email ή αυτοπροσώπως.

Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν:

- ✓ Ψυχοκοινωνική στήριξη από εξειδικευμένους συμβούλους (ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς).
- ✓ Νομική συμβουλευτική και πληροφόρηση για δικαιώματα και διαδικασίες.
- ✓ Παραπομπή σε ξενώνες, αστυνομία, νοσοκομεία ή άλλες υπηρεσίες.

Η λειτουργία τους διέπεται από αρχές εχεμύθειας, ανωνυμίας και προσβασιμότητας, με έμφαση στην ευαισθητοποίηση και την καταπολέμηση έμφυλων στερεοτύπων.

1.3.6. Λειτουργία Ξενώνων Φιλοξενίας

Οι Ξενώνες λειτουργούν 24 ώρες το 24ωρο, 365 ημέρες το χρόνο, προσφέροντας ασφαλή διαμονή σε κακοποιημένες γυναίκες και τα παιδιά τους.

Βασικά χαρακτηριστικά:

- ✓ **Ασφάλεια:** Απόρρητη τοποθεσία και συνεργασία με την Ελληνική Αστυνομία για προστασία.
- ✓ **Διαδικασίες Εισαγωγής:** Υγειονομικός έλεγχος, αίτηση φιλοξενίας και αξιολόγηση από ειδικό προσωπικό.
- ✓ **Υπηρεσίες:** Παροχή στέγης, διατροφής, ψυχολογικής υποστήριξης, νομικής καθοδήγησης και δράσεων κοινωνικής ένταξης (π.χ. εκμάθηση ελληνικών, εργασιακή συμβουλευτική).
- ✓ **Διάρκεια Φιλοξενίας:** Συνήθως 3-6 μήνες, με δυνατότητα παράτασης ανάλογα με τις ανάγκες.

1.3.7. Πολιτικές Στήριξης

Οι πολιτικές στήριξης εστιάζουν σε:

1. **Ολιστική Υποστήριξη:** Οι δομές συνεργάζονται με το ΕΚΚΑ, τις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων, την Ελληνική Αστυνομία και ΜΚΟ για την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών.
2. **Ευαισθητοποίηση:** Δράσεις ενημέρωσης της κοινωνίας για την πρόληψη της βίας και την κατάρριψη στερεοτύπων.
3. **Δικτύωση:** Ενίσχυση της συνεργασίας με εθνικούς και διεθνείς φορείς (π.χ. UNHCR) για την υποστήριξη ευάλωτων ομάδων, όπως πρόσφυγες και μετανάστριες.
4. **Χρηματοοικονομική Βιωσιμότητα:** Οι δράσεις υλοποιούνται χωρίς επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού, μέσω ευρωπαϊκών πόρων και εθνικών προγραμμάτων.

Κεφάλαιο 2: Μεθοδολογία της Έρευνας

2.1. Σχεδιασμός της Έρευνας

Η παρούσα έρευνα σχεδιάστηκε με σκοπό την αξιολόγηση της λειτουργίας των Συμβουλευτικών Κέντρων και του Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, στο πλαίσιο της αποστολής τους να υποστηρίζουν γυναίκες σε συνθήκες ευαλωτότητας. Ο σχεδιασμός της υιοθέτησε μια ποιοτική και ποσοτική προσέγγιση μεικτού τύπου, προκειμένου να καταγραφούν τόσο οι μετρήσιμοι δείκτες αποδοτικότητας των δομών όσο και οι ποιοτικές πτυχές που αφορούν τις εμπειρίες, τις προκλήσεις και τις ανάγκες των υπευθύνων έργου. Η έρευνα επικεντρώθηκε αποκλειστικά στις απόψεις των υπευθύνων των δομών, καθώς αυτοί διαθέτουν τη βαθύτερη γνώση της καθημερινής λειτουργίας και των διοικητικών ζητημάτων.

Η έρευνα διεξήχθη στο πλαίσιο του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας Δομή «ΓΕΦΥΡΑ», με τη συνεργασία της Διεύθυνσης Κοινωνικής Μέριμνας και του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας. Η χρονική περίοδος υλοποίησης ορίστηκε για τον Απρίλιο του 2025, με στόχο τη συλλογή δεδομένων που θα αντικατοπτρίζουν την τρέχουσα κατάσταση των δομών. Ο πληθυσμός-στόχος περιελάμβανε τους υπευθύνους έργου όλων των Συμβουλευτικών Κέντρων και του Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών που

λειτουργούν στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, εξασφαλίζοντας μια ολοκληρωμένη γεωγραφική και λειτουργική κάλυψη.

2.2. Μεθοδολογία Συλλογής Δεδομένων

Για τη συλλογή των δεδομένων αναπτύχθηκαν δύο ξεχωριστά ερωτηματολόγια, προσαρμοσμένα στις ιδιαιτερότητες των δύο τύπων δομών: το «Ερωτηματολόγιο για τον/την Υπεύθυνο/η Έργου Συμβουλευτικού Κέντρου Γυναικών» και το «Ερωτηματολόγιο για τον/την Υπεύθυνο/η Έργου του Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών». Και τα δύο ερωτηματολόγια σχεδιάστηκαν με σκοπό να καλύψουν τις βασικές διαστάσεις της έρευνας: τη δομή και λειτουργία, τις παρεχόμενες υπηρεσίες, τις συνεργασίες, τις προκλήσεις και τις μελλοντικές προοπτικές.

1) Ερωτηματολόγιο Συμβουλευτικού Κέντρου:

α) **Δομή ερωτηματολογίου:** Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από έξι βασικές ενότητες:

- Γενικές Πληροφορίες
- Υποστήριξη Γυναικών
- Υπηρεσίες του Κέντρου
- Λειτουργία και Αποτελέσματα
- Συνεργασίες και Χρηματοδότηση
- Μελλοντικοί Στόχοι

β) **Τύποι Ερωτήσεων:** Περιλαμβάνει συνδυασμό:

- **Κλειστών ερωτήσεων** πολλαπλής επιλογής
- **Ανοιχτών ερωτήσεων.**

γ) **Είδος Δεδομένων:** Μέσω του συνδυασμού αυτών των ερωτήσεων, συλλέγονται τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά δεδομένα.

2) Ερωτηματολόγιο Ξενώνα Φιλοξενίας Ερωτηματολόγιο Ξενώνα Φιλοξενίας:

α) **Δομή ερωτηματολογίου:** Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει επτά ενότητες:

- Γενικές Πληροφορίες
- Δομή και Λειτουργία του Ξενώνα
- Παρεχόμενες Υπηρεσίες

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΣΤΕ - ΔΟΜΗ «ΓΕΦΥΡΑ»

- Υποστήριξη και Συνεργασίες
- Προκλήσεις και Προοπτικές
- Επιπλέον Παρατηρήσεις

β) **Εστίαση:** Το εργαλείο εστιάζει σε κρίσιμα ζητήματα όπως:

- Η διαδικασία εισαγωγής
- Η ικανότητα φιλοξενίας
- Η διαχείριση κρίσεων

γ) **Τύποι Ερωτήσεων:** Περιλαμβάνει συνδυασμό:

- **Κλειστών ερωτήσεων**
- **Ανοιχτών ερωτήσεων**

Η διανομή των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε αρχικά μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και σε επόμενο χρόνο διαζώσης (για τη διενέργεια των συνεντεύξεων) από στελέχη του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας - Δομή «ΓΕΦΥΡΑ» στους υπευθύνους των δομών, με δυνατότητα συμπλήρωσης είτε επιτόπου είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, για τη διευκόλυνση των συμμετεχόντων. Η συμμετοχή ήταν προαιρετική, με διασφάλιση της ανωνυμίας των απαντήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την προστασία προσωπικών δεδομένων. Συνολικά, στόχος ήταν η συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τουλάχιστον 4 υπευθύνους (3 από Συμβουλευτικά Κέντρα και 1 από τον Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών), ώστε να εξασφαλιστεί επαρκής αντιπροσωπευτικότητα.

2.3. Ανάλυση Δεδομένων

Η ανάλυση των δεδομένων ακολούθησε μια διπλή προσέγγιση, προσαρμοσμένη στη μεικτή φύση των ερωτηματολογίων:

- **Ποσοτική Ανάλυση:** Οι απαντήσεις στις κλειστές ερωτήσεις (π.χ. αριθμός εξυπηρετούμενων γυναικών, σύνθεση προσωπικού, συνεργασίες με φορείς) κωδικοποιήθηκαν και εισήχθησαν σε λογισμικό στατιστικής ανάλυσης (π.χ. Excel).
- **Ποιοτική Ανάλυση:** Οι απαντήσεις στις ανοιχτές ερωτήσεις (π.χ. προκλήσεις, επιτεύγματα, προτάσεις βελτίωσης) υποβλήθηκαν σε θεματική ανάλυση. Αρχικά, οι απαντήσεις

κατηγοριοποιήθηκαν με βάση κοινά θέματα (π.χ. έλλειψη πόρων, δυσκολίες επανένταξης) και στη συνέχεια κωδικοποιήθηκαν για να εντοπιστούν επαναλαμβανόμενα μοτίβα και κύριες τάσεις. Η διαδικασία αυτή επέτρεψε την εις βάθος κατανόηση των διοικητικών και λειτουργικών ζητημάτων που αντιμετωπίζουν οι δομές.

Τα αποτελέσματα των δύο αναλύσεων συνδυάστηκαν για να προσφέρουν μια ολιστική εικόνα της λειτουργίας των Συμβουλευτικών Κέντρων και του Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών. Η ποσοτική ανάλυση παρείχε τη βάση για τη μέτρηση της αποδοτικότητας, ενώ η ποιοτική ανάλυση εμπλούτισε τα ευρήματα με τις υποκειμενικές εμπειρίες των υπευθύνων.

Κεφάλαιο 3 : Ανάλυση Παρουσίαση – Αποτελεσμάτων Έρευνας

3.1. Αποδοτικότητα Υπηρεσιών

Η αποδοτικότητα των υπηρεσιών που παρέχονται από τα Συμβουλευτικά Κέντρα και τον Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών εξασφαλίζεται μέσω μιας σειράς καλά οργανωμένων διαδικασιών και πρακτικών που στοχεύουν στην ποιοτική υποστήριξη των ωφελούμενων.

Καταρχάς, η συστηματική διαδικασία εισαγωγής διαδραματίζει κεντρικό ρόλο, καθώς περιλαμβάνει την αξιολόγηση των αιτήσεων από κοινωνικούς λειτουργούς και ψυχολόγους, την υποχρεωτική διενέργεια ιατρικών εξετάσεων και την υπογραφή κανόνων λειτουργίας, εξασφαλίζοντας ότι οι υπηρεσίες απευθύνονται σε κατάλληλες περιπτώσεις.

Παράλληλα, η παροχή ψυχολογικής και συμβουλευτικής υποστήριξης, μέσω ατομικών και ομαδικών συνεδριών, ενισχύεται από τη συνεργασία με φορείς όπως η Γενική Γραμματεία Ισότητας Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (ΓΓΙΑΔ) και το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), γεγονός που αυξάνει την αποτελεσματικότητα της στήριξης.

Επιπρόσθετα, η τήρηση στατιστικών δεδομένων, όπως ο αριθμός των φιλοξενούμενων, τα αιτήματα και ο χρόνος παραμονής, σε συνδυασμό με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τις ωφελούμενες, επιτρέπει τη συνεχή αξιολόγηση και βελτίωση των υπηρεσιών.

Ταυτόχρονα, η παρακολούθηση των εξυπηρετούμενων σε χρονικές περιόδους (1, 3 και 6 μήνες), καθώς και η διαδικασία αξιολόγησης από τους εργαζόμενους, τις εξυπηρετούμενες και τη Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (ΓΓΙΑΔ), υποδηλώνουν μια δομημένη προσέγγιση για τη διασφάλιση της ποιότητας. Ως εκ τούτου, η αποδοτικότητα φαίνεται να

εξαρτάται από την πιστή τήρηση αυτών των διαδικασιών, την αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των στελεχών και την ορθή διαχείριση των διαθέσιμων πόρων.

3.2. Ανάλυση - Παρουσίαση Αποτελεσμάτων Έρευνας

Στην Ενότητα αυτή παρουσιάζεται η ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν μέσω των ερωτηματολογίων των Υπευθύνων Έργου των Συμβουλευτικών Κέντρων και του Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

3.2.1. Αποτελέσματα των υπευθύνων των Συμβουλευτικών Κέντρων Γυναικών

3.2.1.1. Διάρκεια λειτουργίας και σκοπός του Συμβουλευτικού Κέντρου

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα Θήβας, Λαμίας και Χαλκίδας, μέλη του Πανελλαδικού Δικτύου Δομών της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, λειτουργούν με σκοπό την έμπρακτη στήριξη των γυναικών που απειλούνται ή πλήττονται από οποιαδήποτε μορφή βίας. Συγκεκριμένα, το Συμβουλευτικό Κέντρο Λαμίας λειτουργεί από τον Απρίλιο του 2012, το Κέντρο Θήβας από τον Μάιο του 2013, ενώ το Κέντρο του Δήμου Χαλκιδέων ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Σεπτέμβριο του 2013.

Σκοπός των Κέντρων είναι η δωρεάν παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών (ψυχολογικής, κοινωνικής, νομικής και εργασιακής στήριξης) σε γυναίκες θύματα έμφυλης βίας ή/και πολλαπλών διακρίσεων, με απόλυτη εμπιστευτικότητα. Προσφέρουν, επίσης, ενημέρωση, παραπομπές σε αρμόδιες υπηρεσίες και δράσεις ευαισθητοποίησης.

3.2.1.2. Στελέχωση του Κέντρου

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα Θήβας, Λαμίας και Χαλκίδας στελεχώνονται από εξειδικευμένο προσωπικό για την υποστήριξη γυναικών θυμάτων βίας ή πολλαπλών διακρίσεων. Το Κέντρο Θήβας περιλαμβάνει Σύμβουλο Υποδοχής/Διοικητικό προσωπικό, Ψυχολόγο, Κοινωνικό Λειτουργό, Νομικό και Κοινωνικό Επιστήμονα. Το Κέντρο Λαμίας αποτελείται από Σύμβουλο Υποδοχής/Διοικητικό προσωπικό (ΔΕ), Ψυχολόγο (ΠΕ), Κοινωνική Λειτουργό (ΤΕ) και Νομικό (ΠΕ). Το Κέντρο Χαλκίδας περιλαμβάνει Σύμβουλο Υποδοχής/Διοικητικό προσωπικό, Ψυχολόγο,

Κοινωνικό Λειτουργό, Νομικό, καθώς και άλλο εξειδικευμένο προσωπικό, όπως Κοινωνιολόγο και Σύμβουλο εργασιακής στήριξης.

3.2.1.3. Ωφελούμενοι του Κέντρου

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα παρέχουν υπηρεσίες υποστήριξης σε ενήλικες γυναίκες που υφίστανται ή έχουν υποστεί μορφές έμφυλης βίας, όπως ψυχολογική, σωματική, σεξουαλική ή λεκτική κακοποίηση, ενδοοικογενειακή βία, βιασμό, σεξουαλική παρενόχληση, trafficking ή βία στο διαδίκτυο. Παράλληλα, απευθύνονται και σε γυναίκες που αντιμετωπίζουν πολλαπλές διακρίσεις, όπως μετανάστριες, πρόσφυγες, άνεργες, γυναίκες με αναπηρία (ΑμεΑ), μονογονείς και μέλη της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας. Η υποστήριξη είναι εξατομικευμένη και προσαρμοσμένη στις ανάγκες κάθε γυναίκας, με στόχο την ενδυνάμωση, την κοινωνική ένταξη και την υπεράσπιση των δικαιωμάτων της.

3.2.1.4. Προβλήματα ωφελούμενων

Οι γυναίκες που απευθύνονται στα Συμβουλευτικά Κέντρα αντιμετωπίζουν σύνθετα και αλληλένδετα προβλήματα, με βασικό άξονα την έμφυλη και ενδοοικογενειακή βία. Η κακοποίηση εκδηλώνεται σε όλες τις μορφές της – σωματική, ψυχολογική, λεκτική, σεξουαλική, οικονομική – και ασκείται κυρίως από τον σύζυγο ή σύντροφο, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις και από άλλα μέλη της οικογένειας. Συχνά αναφέρονται απειλές, έντονη χειριστική συμπεριφορά, κοινωνική απομόνωση, καθώς και έντονος φόβος για την προσωπική ασφάλεια των ίδιων ή των παιδιών τους.

Πολλές ωφελούμενες βιώνουν σοβαρές ψυχολογικές επιπτώσεις, όπως άγχος, κατάθλιψη, ενοχές, χαμηλή αυτοεκτίμηση ή ακόμα και εξαρτήσεις, ενώ ορισμένες παρουσιάζουν και προβλήματα ψυχικής υγείας. Παράλληλα, συνυπάρχουν επιβαρυντικοί κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες, όπως η ανεργία, η οικονομική εξάρτηση, τα χαμηλά ή ανύπαρκτα εισοδήματα, η έλλειψη στέγης, η μεταναστευτική ιδιότητα, η απουσία υποστηρικτικού περιβάλλοντος, καθώς και οι δυσκολίες πρόσβασης σε υπηρεσίες, ιδίως σε περιπτώσεις διαμονής σε απομακρυσμένες ή αγροτικές περιοχές.

Επιπλέον, διαπιστώνεται σοβαρή έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με τα δικαιώματά τους, τα διαθέσιμα επιδόματα και τις δομές υποστήριξης, ενώ συχνή είναι η ανάγκη για διαμεσολάβηση ή συνοδεία σε αστυνομικές και δικαστικές αρχές. Ένα ακόμη σημαντικό πεδίο ανησυχίας αφορά την προστασία των παιδιών και τον αρνητικό αντίκτυπο της βίας στην ψυχοσυναισθηματική τους ανάπτυξη, με τις γυναίκες να εκφράζουν αυξημένες γονεϊκές ανάγκες και ευαισθησίες.

3.2.1.5. Υπηρεσίες – Παροχές του Κέντρου

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα που λειτουργούν στο πλαίσιο του εθνικού δικτύου για την πρόληψη και αντιμετώπιση της έμφυλης βίας προσφέρουν ένα ολοκληρωμένο φάσμα υπηρεσιών υποστήριξης προς τις γυναίκες, με γνώμονα την ισότητα των φύλων και την προστασία των δικαιωμάτων τους. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες περιλαμβάνουν ενημέρωση και εξειδικευμένη πληροφόρηση για ζητήματα ισότητας φύλων και έμφυλης/ενδοοικογενειακής βίας, παροχή ψυχολογικής και κοινωνικής στήριξης με προσέγγιση βασισμένη στην οπτική φύλου, νομική συμβουλευτική και υποστήριξη –συμπεριλαμβανομένης της δωρεάν νομικής εκπροσώπησης μέσω συνεργασιών με δικηγορικούς συλλόγους, καθώς και εργασιακή υποστήριξη με στόχο την ενδυνάμωση και την οικονομική ανεξαρτησία των ωφελούμενων.

Επιπλέον, εκπονούνται εξατομικευμένα πλάνα ασφαλείας και πραγματοποιούνται παραπομπές ή συνοδείες σε ξενώνες φιλοξενίας, νοσοκομεία, δομές υγείας, δημόσιες υπηρεσίες και αρμόδιους φορείς. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην πρόληψη και την άμεση αντίδραση μέσω της δωρεάν χορήγησης της εφαρμογής Panic Button σε περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας.

Παράλληλα, αναπτύσσονται δράσεις ευαισθητοποίησης και δικτύωσης με φορείς και την τοπική κοινωνία, ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή και τη συλλογική εγρήγορση. Η ποιότητα και αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών διασφαλίζονται μέσω της διοικητικής και επιστημονικής εποπτείας του ΚΕΘΙ, της ένταξης των Κέντρων στο εθνικό δίκτυο δομών της ΓΓΙΑΔ, της εφαρμογής τυποποιημένων διαδικασιών και εργαλείων, καθώς και της συνεχούς αξιολόγησης της ικανοποίησης των ωφελούμενων, με πλήρη σεβασμό στην εμπιστευτικότητα και την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

3.2.1.6. Αριθμός ωφελούμενων του Κέντρου

Από την έναρξη της λειτουργίας τους, τα Συμβουλευτικά Κέντρα Θήβας, Λαμίας και Χαλκίδας έχουν προσφέρει πολύτιμη υποστήριξη σε γυναίκες που αντιμετωπίζουν ζητήματα έμφυλης βίας, συμβάλλοντας στην προώθηση της ισότητας των φύλων. Συγκεκριμένα, το Συμβουλευτικό Κέντρο Θήβας έχει εξυπηρετήσει μεταξύ 500 και 1.000 γυναίκες, παρέχοντας υπηρεσίες όπως ψυχολογική, κοινωνική, νομική και εργασιακή στήριξη.

Αντίστοιχα, το Συμβουλευτικό Κέντρο Λαμίας έχει υποστηρίξει περισσότερες από 1.000 γυναίκες, προσφέροντας ολοκληρωμένες και εξειδικευμένες υπηρεσίες ενδυνάμωσης. Σημαντική είναι και η συμβολή του Συμβουλευτικού Κέντρου Χαλκίδας, το οποίο έχει εξυπηρετήσει επίσης από 500 έως 1.000 γυναίκες, παρέχοντας αντίστοιχες υπηρεσίες υποστήριξης και συμβάλλοντας ενεργά στην προστασία των δικαιωμάτων τους. Και τα τρία Κέντρα αποτελούν βασικούς φορείς ενός ευρύτερου δικτύου που ενισχύει τις γυναίκες και προωθεί μια κοινωνία απαλλαγμένη από έμφυλες διακρίσεις και βία.

3.2.1.7. Κυριότερα επιτεύγματα των Κέντρων

Τα προαναφερόμενα Συμβουλευτικά Κέντρα έχουν επιτύχει σημαντικά αποτελέσματα στην υποστήριξη των γυναικών και την προώθηση της ισότητας των φύλων, λειτουργώντας ως κρίσιμοι φορείς ενδυνάμωσης και κοινωνικής ευαισθητοποίησης. Το Συμβουλευτικό Κέντρο Θήβας έχει ενδυναμώσει εκατοντάδες γυναίκες μέσω παροχής ψυχολογικής, κοινωνικής και νομικής στήριξης, ενώ έχει υλοποιήσει περισσότερες από 60 δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την ισότητα των φύλων και τα δικαιώματα των γυναικών.

Επιπλέον, έχει πραγματοποιήσει πάνω από 300 δικτυώσεις και συνεργασίες με τοπικούς φορείς και υπηρεσίες, ενισχύοντας τη διατομεακή συνεργασία και την υποστήριξη σε τοπικό επίπεδο. Το Συμβουλευτικό Κέντρο Λαμίας έχει προσφέρει δωρεάν υποστήριξη σε εκατοντάδες γυναίκες, θύματα έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, συμβάλλοντας καθοριστικά στην ενδυνάμωσή τους και την αποκατάσταση της αυτοεκτίμησής τους.

Παράλληλα, έχει διευκολύνει την παραπομπή και εισαγωγή ωφελούμενων σε ξενώνες φιλοξενίας και έχει δημιουργήσει ισχυρό δίκτυο συνεργασιών με την αστυνομία, τις δικαστικές αρχές και τις δομές υγείας, προάγοντας την ολιστική προσέγγιση στην υποστήριξη των γυναικών

και την αποτροπή της δευτερογενούς θυματοποίησης. Επιπλέον, έχει υλοποιήσει προγράμματα πρόληψης και ενημέρωσης, ημερίδες και εκπαιδευτικά σεμινάρια για επαγγελματίες όπως κοινωνικούς λειτουργούς, εκπαιδευτικούς και υγειονομικό προσωπικό, σε σχολεία, ΚΕΠ και δομές υγείας, ενισχύοντας την κοινωνική αφύπνιση και την έγκαιρη αναγνώριση περιστατικών βίας.

Αντίστοιχα, το Συμβουλευτικό Κέντρο Χαλκίδας έχει προσφέρει εξατομικευμένη συμβουλευτική υποστήριξη σε 561 γυναίκες με πολλαπλά και συχνά επαναλαμβανόμενα αιτήματα, ανταποκρινόμενο στις σύνθετες ανάγκες των εξυπηρετούμενων. Παράλληλα, έχει αναπτύξει δίκτυο συνεργασίας με αρμόδιους φορείς σε όλη την Εύβοια, εξασφαλίζοντας την αποτελεσματική παραπομπή και στήριξη των γυναικών. Σημαντική είναι και η συμβολή του στην τοπική κοινωνία μέσα από τη διοργάνωση και συμμετοχή σε δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τη βία κατά των γυναικών και την ισότητα των φύλων.

3.2.1.8. Προκλήσεις και διαχείρισή τους

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα έρχονται καθημερινά αντιμέτωπα με σημαντικές προκλήσεις, τις οποίες προσπαθούν να διαχειριστούν με κατάλληλες ενέργειες και συνεργασίες. Ένα βασικό ζήτημα είναι οι συχνές αλλαγές στη νομοθεσία που σχετίζεται με την ενδοοικογενειακή βία, κάτι που απαιτεί συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού. Παράλληλα, η μεγάλη έκταση κάποιων νομών δυσκολεύει την πρόσβαση των υπηρεσιών σε απομακρυσμένες περιοχές, κάτι που καλύπτεται με συνεργασίες με τοπικούς φορείς και δράσεις ενημέρωσης στην κοινότητα.

Ένα άλλο εμπόδιο είναι ο φόβος και ο κοινωνικός στιγματισμός που συχνά αποτρέπουν τις γυναίκες από το να ζητήσουν βοήθεια εγκαίρως. Σε πολλές περιπτώσεις, δεν υπάρχει επαρκής συντονισμός με άλλες υπηρεσίες, όπως η αστυνομία, τα νοσοκομεία και οι δικαστικές αρχές, που είναι απαραίτητες για την πλήρη στήριξη των θυμάτων. Για την αντιμετώπιση αυτών των δυσκολιών, γίνονται ενημερωτικές εκστρατείες που τονίζουν την ανωνυμία και την ασφάλεια των παρεχόμενων υπηρεσιών, ενώ ενισχύεται και η συνεργασία με άλλες κοινωνικές δομές.

Τα τελευταία χρόνια, λόγω της αύξησης των περιστατικών έμφυλης βίας και των γυναικοκτονιών σε όλη τη χώρα, περισσότερες γυναίκες –αλλά και συγγενικά ή φιλικά τους πρόσωπα– απευθύνονται στα Κέντρα για βοήθεια και πληροφόρηση. Αυτή η αυξημένη ζήτηση δημιουργεί νέες προκλήσεις, που αντιμετωπίζονται με τη στήριξη των τοπικών αρχών, τη

συνεργασία με αρμόδιους φορείς, την τακτική εποπτεία και καθοδήγηση από το Κ.Ε.Θ.Ι. και το Δίκτυο Δομών της Γενικής Γραμματείας Ισότητας. Μέσα από συντονισμένες προσπάθειες και συνεχή βελτίωση, τα Κέντρα καταφέρνουν να παραμένουν δίπλα στις γυναίκες που τις χρειάζονται, παρέχοντας ουσιαστική και ασφαλή υποστήριξη.

3.2.1.9. Φορείς – Υπηρεσίες συνεργασίας

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα Θήβας, Λαμίας και Χαλκίδας έχουν αναπτύξει ουσιαστικές συνεργασίες με θεσμικούς, υγειονομικούς, κοινωνικούς και εκπαιδευτικούς φορείς, διασφαλίζοντας την παροχή συντονισμένων και ολοκληρωμένων υπηρεσιών προς τις γυναίκες που υφίστανται βία ή βρίσκονται σε ευάλωτη θέση.

Το Συμβουλευτικό Κέντρο Θήβας, μέσω της συνεργασίας με τον Δικηγορικό Σύλλογο, τις αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές, εξασφαλίζει νομική στήριξη και προστασία θυμάτων. Με τη συμβολή των Κέντρων Υγείας, νοσοκομείων, Κέντρων Κοινότητας και τοπικών προγραμμάτων κοινωνικής φροντίδας, καλύπτονται βασικές ανάγκες υγείας και πρόνοιας. Παράλληλα, δράσεις ενημέρωσης υλοποιούνται σε συνεργασία με πολιτιστικούς συλλόγους.

Το Συμβουλευτικό Κέντρο Λαμίας έχει διασυνδεθεί αποτελεσματικά με τις υγειονομικές δομές της περιοχής (νοσοκομεία, ΤΟΜΥ, Κέντρα Υγείας) για παροχή ιατρικών και ιατροδικαστικών υπηρεσιών, ενώ παράλληλα υποστηρίζει τις ωφελούμενες μέσω του ξενώνα φιλοξενίας και επιδοματικών μηχανισμών σε συνεργασία με δήμους και περιφέρειες. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται και στη συνεργασία με εκπαιδευτικά ιδρύματα και ΜΚΟ για δράσεις πρόληψης και ψυχοκοινωνικής ενδυνάμωσης.

Το Συμβουλευτικό Κέντρο Χαλκίδας έχει διαμορφώσει ένα ισχυρό τοπικό δίκτυο με το γραφείο αντιμετώπισης ενδοοικογενειακής βίας, αστυνομικά τμήματα Εύβοιας, δικαστικές αρχές και κοινωνικές υπηρεσίες δήμων. Μέσω της συνεργασίας με το Νοσοκομείο Χαλκίδας, Κέντρα Υγείας, Κέντρο Ψυχικής Υγείας, ΕΠΑΨΥ και ΔΥΠΑ, παρέχεται πλήρες φάσμα υπηρεσιών υγείας, ψυχικής υποστήριξης και επαγγελματικής ένταξης. Επίσης, αναπτύσσονται παρεμβάσεις πρόληψης σε σχολεία με τη συμμετοχή εκπαιδευτικών, κοινωνικών λειτουργών και ΚΕΔΑΣΥ.

3.2.1.10. Βασικοί στόχοι των Κέντρων

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα Θήβας, Λαμίας και Χαλκίδας στοχεύουν στη συνέχιση και ενίσχυση της υποστήριξης γυναικών θυμάτων έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας. Το Συμβουλευτικό Κέντρο Θήβας διατηρεί την παροχή υπηρεσιών πρώτης γραμμής με εξειδικευμένο προσωπικό, ενώ το Κέντρο Λαμίας εστιάζει στην πρόληψη μέσω ενημερωτικών δράσεων και στην παροχή ολοκληρωμένης ψυχολογικής, κοινωνικής, εργασιακής και νομικής στήριξης, ενισχύοντας παράλληλα το δίκτυο συνεργασιών με φορείς όπως η Αστυνομία, τα Δικαστήρια και οι ΜΚΟ.

Το Συμβουλευτικό Κέντρο Χαλκίδας προωθεί την ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας και την ενίσχυση της συνεργασίας με τοπικούς φορείς για αποτελεσματική υποστήριξη και προστασία των γυναικών. Κοινός στόχος είναι η πρόληψη και εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών, η βελτίωση των εξατομικευμένων υπηρεσιών στήριξης και η εκπαίδευση των επαγγελματιών για την έγκαιρη αναγνώριση και διαχείριση περιστατικών.

3.2.1.11. Βελτίωση Υπηρεσιών

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα που απασχόλησαν την παρούσα έρευνα, παρά την καλή οργάνωσή τους, μπορούν να βελτιώσουν περαιτέρω τις υπηρεσίες και τη δομή τους για την καλύτερη υποστήριξη γυναικών θυμάτων βίας ή πολλαπλών διακρίσεων σύμφωνα με τις απαντήσεις που λάβαμε. Το Κέντρο Θήβας προτείνει την αναβάθμιση των χώρων υποδοχής και τη χρηματοδότηση των μετακινήσεων των γυναικών προς δομές φιλοξενίας. Το Συμβουλευτικό Κέντρο Λαμίας επισημαίνει την ανάγκη ενίσχυσης των συνεργασιών με εξειδικευμένα ιατρικά και ψυχιατρικά κέντρα, τοπικές κοινωνικές δομές και ΜΚΟ, καθώς και τη στοχευμένη εκπαίδευση του προσωπικού σε ευαίσθητα θέματα, όπως η υποστήριξη γυναικών με αναπηρία, μεταναστριών ή προσφύγων, και η διαχείριση τραύματος.

Το Συμβουλευτικό Κέντρο Χαλκίδας προωθεί τη διευκόλυνση της πρόσβασης στις υπηρεσίες, δια ζώσης ή τηλεφωνικά, και την παραπομπή σε άλλες δομές για εξειδικευμένες ανάγκες, καθώς και τη μετακίνηση γυναικών σε ξενώνες φιλοξενίας όταν απαιτείται. Επιπλέον, τονίζεται η ανάγκη ενίσχυσης του θεσμικού ρόλου του Δικτύου Δομών με τη δημιουργία μόνιμων θέσεων εργασίας και τη σταθεροποίηση του εξειδικευμένου προσωπικού, ώστε να

αντιμετωπιστεί αποτελεσματικότερα η βία κατά των γυναικών και να επιλυθεί η εργασιακή ανασφάλεια των στελεχών.

3.3. Αποτελέσματα υπευθύνου έργου Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών

3.3.1.1. Εργασιακή Εμπειρία – Προϋπηρεσία

Ο/η υπεύθυνος/η έργου δεν εργάζεται στον Ξενώνα Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών του Δήμου Λαμιέων. Η ιδιότητά του/της απορρέει από σχετική απόφαση του Δημάρχου (αρ. πρωτ. 49867/28-11-2023), βάσει της θέσης ευθύνης που κατέχει στον Δήμο ως Κοινωνιολόγος και αναπληρωτής/τρια προϊστάμενος/η του τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και Αλληλεγγύης. Για την τεκμηριωμένη και αξιόπιστη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, αξιοποιήθηκε η εμπειρία στελέχους που εργάζεται στον Ξενώνα, το οποίο συμμετείχε ενεργά στη διαμόρφωση των απαντήσεων.

3.3.1.2. Φορέας διαχείρισης Ξενώνα

Ο Ξενώνας Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών του Δήμου Λαμιέων διαχειρίζεται και επιβλέπεται από τον Δήμο Λαμιέων ως δικαιούχο φορέα. Επιπλέον, η λειτουργία του εντάσσεται στο πλαίσιο προγραμματικών συμφωνιών με τον Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.) και τη Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων. Ως φορέας διαχείρισης, την παρακολούθηση και συντονισμό του προγράμματος αναλαμβάνει η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του προγράμματος «Στερεά Ελλάδα».

3.3.1.3. Κύριες αρμοδιότητες υπευθύνου Ξενώνα

Στο πλαίσιο της ιδιότητας της Υπεύθυνης Έργου, οι κύριες αρμοδιότητες περιλαμβάνουν τη σύνταξη και υποβολή όλων των απαιτούμενων Δελτίων, σύμφωνα με τις προθεσμίες που προβλέπονται από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Επίσης, περιλαμβάνεται η επικοινωνία με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΥΔΕΠ) της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και η παροχή όλων των απαραίτητων στοιχείων που σχετίζονται με την προτεινόμενη πράξη.

Τέλος, στον ρόλο αυτό εντάσσεται η συνολική αρμοδιότητα για τον συντονισμό, τη συνεργασία και την εποπτεία όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, συλλογικών οργάνων και φυσικών προσώπων.

3.3.1.4. Στελέχωση Ξενώνα

Στον Ξενώνα Φιλοξενίας που απασχόλησε την έρευνα απασχολούνται συνολικά οκτώ (8) άτομα, καταναμημένα σε εξειδικευμένες θέσεις, οι οποίες καλύπτουν τις ανάγκες της δομής.

Συγκεκριμένα, το προσωπικό περιλαμβάνει ένα (1) Κοινωνικό Λειτουργό, ένα (1) Ψυχολόγο, ένα (1) Παιδοψυχολόγο, ένα (1) Διοικητικό Στέλεχος, ένα (1) άτομο στο προσωπικό καθαριότητας εσωτερικών χώρων, καθώς και τρεις (3) Φύλακες. Η σύνθεση αυτή διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία της δομής και την παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης στις φιλοξενούμενες.

3.3.1.5. Δυναμικότητα φιλοξενίας

Η δυναμικότητα του Ξενώνα Φιλοξενίας ανέρχεται συνολικά σε έως και είκοσι (20) άτομα, συμπεριλαμβανομένων γυναικών και των παιδιών τους. Η χωρητικότητα αυτή εξασφαλίζει την παροχή ασφαλούς και αξιοπρεπούς διαμονής, με στόχο την κάλυψη των άμεσων αναγκών των ωφελούμενων σε συνθήκες προστασίας και υποστήριξης.

3.3.1.6. Διάρκεια φιλοξενίας γυναικών & δυνατότητα παράτασης

Η φιλοξενία στον Ξενώνα έχει μεταβατικό και προσωρινό χαρακτήρα, με στόχο την ενδυνάμωση των γυναικών και την επανένταξή τους στην κοινότητα με όρους ανεξαρτησίας και ασφάλειας. Η συνήθης διάρκεια διαμονής κυμαίνεται από έναν (1) έως τρεις (3) μήνες.

Ωστόσο, ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε περίπτωσης και κατόπιν αξιολόγησης από το επιστημονικό προσωπικό και τη Διοίκηση του Ξενώνα, παρέχεται η δυνατότητα

παράτασης της φιλοξενίας, εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο για την ουσιαστική υποστήριξη των ωφελούμενων.

3.3.1.7. Διαδικασία εισαγωγής γυναίκας στον Ξενώνα

Η διαδικασία εισαγωγής γυναικών στον Ξενώνα Φιλοξενίας πραγματοποιείται μέσω παραπομπής από θεσμικούς φορείς, και συγκεκριμένα από τα Συμβουλευτικά Κέντρα του δικτύου της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, τα κέντρα Κοινότητας και τις κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων, καθώς και από τις υπηρεσίες του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ). Η παραπομπή προϋποθέτει προηγούμενη συνεννόηση με τους/τις αρμόδιους/ες του Ξενώνα, ως προς τη διαθεσιμότητα θέσεων φιλοξενίας. Κατά την προσέλευση, η υποψήφια φιλοξενούμενη συμπληρώνει έντυπη δήλωση/αίτηση οικειοθελούς προσέλευσης. Η αποδοχή της αίτησης βασίζεται στην αξιολόγηση των παραπεμπτικών εγγράφων και στη διενέργεια ατομικής συνέντευξης από μέλος του επιστημονικού προσωπικού (κοινωνική λειτουργό ή ψυχολόγο).

Η τελική εισήγηση για την αποδοχή ή μη της παραπομπής διαμορφώνεται από το επιστημονικό προσωπικό, ενώ η απόφαση εισαγωγής λαμβάνεται από τη Διοίκηση του Ξενώνα, η οποία αποτελεί το αρμόδιο και αποκλειστικά υπεύθυνο όργανο για κάθε σχετική νόμιμη συνέπεια.

3.3.1.8. Βασικές Προϋποθέσεις Φιλοξενίας στον Ξενώνα

Η φιλοξενία γυναικών και των παιδιών τους στον Ξενώνα προϋποθέτει την πλήρωση συγκεκριμένων κριτηρίων, τα οποία διασφαλίζουν τόσο την προστασία των ίδιων των ωφελούμενων όσο και την εύρυθμη λειτουργία της δομής. Βασική προϋπόθεση αποτελεί η διενέργεια υγειονομικού ελέγχου πριν την οριστική εισαγωγή, ο οποίος περιλαμβάνει: γνωμάτευση από γενικό ιατρό ή παθολόγο για αερογενώς μεταδιδόμενα νοσήματα, δερματολογική εκτίμηση για μεταδοτικές δερματικές ασθένειες, ψυχιατρική εκτίμηση για τη διαπίστωση της δυνατότητας συμβίωσης, καθώς και παιδιατρική γνωμάτευση για τα συνοδευόμενα παιδιά.

Η υποψήφια προς φιλοξενία πρέπει να είναι γυναίκα άνω των 18 ετών, επιζώσα έμφυλης βίας ή/και πολλαπλών διακρίσεων (όπως προσφύγισσα, μετανάστρια, ανάπηρη, άστεγη κ.λπ.), να είναι σε θέση να αυτοεξυπηρετείται και να μην αντιμετωπίζει προβλήματα εθισμού σε ουσίες ή αλκοόλ.

3.3.1.9. Λόγοι απόρριψης φιλοξενίας στον Ξενώνα

Η εισαγωγή γυναικών και των παιδιών τους στον Ξενώνα ενδέχεται να απορριφθεί σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, κυρίως για λόγους που σχετίζονται με τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας και την εύρυθμη λειτουργία της δομής.

Ειδικότερα, δεν γίνονται δεκτές γυναίκες ή/και τα παιδιά τους όταν, κατόπιν του προβλεπόμενου υγειονομικού ελέγχου, διαπιστωθεί ότι πάσχουν από: αερογενώς μεταδιδόμενο νόσημα, σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση θεράποντος ιατρού (γενικού ιατρού, παθολόγου ή παιδίατρου για τα ανήλικα μέλη), δερματικό μεταδιδόμενο νόσημα, βάσει γνωμάτευσης από ειδικό δερματολόγο, ή ψυχιατρικό νόσημα που καθιστά αδύνατη τη λειτουργική συμβίωση στον χώρο του Ξενώνα, σύμφωνα με γνωμάτευση από αρμόδιο επιστημονικό προσωπικό (κοινωνικό λειτουργό, ψυχολόγο ή ψυχίατρο δημόσιου φορέα).

Πέραν των υγειονομικών περιορισμών, η εισαγωγή μπορεί να απορριφθεί σε περιπτώσεις έλλειψης διαθεσιμότητας θέσεων, όταν πρόκειται για γυναίκες που συνοδεύονται από αγόρια άνω των 12 ετών, για μη αυτοεξυπηρετούμενες γυναίκες, ή για άτομα που αντιμετωπίζουν ενεργά προβλήματα εθισμού σε ναρκωτικές ουσίες ή αλκοόλ.

3.3.1.10. Διασφάλιση ανωνυμίας και προστασίας φιλοξενουμένων

Η ανωνυμία και η προστασία των προσωπικών δεδομένων των φιλοξενούμενων στον Ξενώνα διασφαλίζονται μέσω σειράς διαδικασιών και μέτρων ασφαλείας. Κατά την εισαγωγή, σε κάθε γυναίκα αποδίδεται μοναδικός κωδικός φιλοξενούμενης (Α/Α), ο οποίος χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την αναφορά στην ωφελούμενη, εξασφαλίζοντας την προστασία της ταυτότητάς της. Τα στοιχεία των φιλοξενούμενων τηρούνται σε φυσικό αρχείο, το οποίο

φυλάσσεται σε ασφαλές σημείο με πρόσβαση περιορισμένη αποκλειστικά στο επιστημονικό προσωπικό.

Επιπλέον, ηλεκτρονικό αρχείο τηρείται και ενημερώνεται στην ειδική βάση δεδομένων της ΕΕΤΑΑ, με χρήση κωδικού αναφοράς για κάθε περίπτωση. Όλα τα στελέχη του Ξενώνα δεσμεύονται ρητά στην τήρηση των αρχών της εχεμύθειας και του απορρήτου, διασφαλίζοντας πλήρως το δικαίωμα των φιλοξενούμενων στην ιδιωτικότητα και την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων.

3.3.1.11. Κανονισμοί παραμονής γυναικών στον Ξενώνα

Κατά την εγκατάστασή τους στον Ξενώνα, οι φιλοξενούμενες γυναίκες ενημερώνονται αναλυτικά, τόσο προφορικά όσο και γραπτά, για το σύνολο των κανονισμών που διέπουν τη λειτουργία της δομής. Η ενημέρωση αυτή συνοδεύεται από την υποχρεωτική υπογραφή σχετικής φόρμας αποδοχής, μέσω της οποίας οι ωφελούμενες δηλώνουν τη συμφωνία τους με τους προβλεπόμενους κανόνες που αφορούν στην ομαλή διαβίωση εντός του Ξενώνα.

Οι κανονισμοί αυτοί δεσμεύουν αφενός τη δομή και το προσωπικό της για την παροχή υπηρεσιών και τη διασφάλιση δικαιωμάτων, και αφετέρου τις ίδιες τις φιλοξενούμενες, ως προς την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη φιλοξενία τους.

Παράλληλα, υπογράφεται έντυπο συγκατάθεσης για τη διάθεση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αποκλειστικά για στατιστικούς και ερευνητικούς σκοπούς, στο πλαίσιο της πολιτικής που εφαρμόζεται από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων.

3.3.1.12. Διαχείριση κρίσεων και επειγόντων περιστατικών στον Ξενώνα

Η διαχείριση κρίσεων ή επειγόντων περιστατικών εντός του Ξενώνα πραγματοποιείται βάσει σαφώς καθορισμένων διαδικασιών, με κύριο γνώμονα την ασφάλεια των φιλοξενούμενων και του προσωπικού της δομής. Ανάλογα με τη φύση του περιστατικού, τα στελέχη του Ξενώνα ενεργούν άμεσα, εφαρμόζοντας πρωτόκολλα πρόληψης και παρέμβασης. Κάθε περιστατικό καταγράφεται με λεπτομέρεια στο Βιβλίο Συμβάντων, ενώ ενημερώνεται εγκαίρως η Ομάδα Διοίκησης και Παρακολούθησης του Έργου, προκειμένου να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα.

Σε περιπτώσεις που άπτονται θεμάτων υγείας, καλείται άμεσα το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ), ενώ σε περιστατικά που συνδέονται με ζητήματα ασφάλειας, ενεργοποιείται η παρέμβαση της Άμεσης Δράσης.

3.3.1.13. Υπηρεσίες φιλοξενίας

Κατά τη διάρκεια της φιλοξενίας τους στον Ξενώνα, οι γυναίκες και τα παιδιά τους έχουν πρόσβαση σε ένα σύνολο υπηρεσιών, οι οποίες παρέχονται δωρεάν και στοχεύουν στην ολιστική υποστήριξή τους.

Συγκεκριμένα, προσφέρεται ασφαλής διαμονή και σίτιση, ενώ εξασφαλίζεται η παροχή κοινωνικής στήριξης από εξειδικευμένο προσωπικό.

Παράλληλα, παρέχεται ψυχολογική στήριξη τόσο για τις ίδιες τις γυναίκες όσο και για τα παιδιά τους, με σκοπό την ενίσχυση της ψυχοσυναισθηματικής τους κατάστασης.

Επιπλέον, προσφέρονται υπηρεσίες επαγγελματικής συμβουλευτικής και εργασιακής στήριξης, καθώς και πρόσβαση σε νομική υποστήριξη, μέσω παραπομπών στα αρμόδια Συμβουλευτικά Κέντρα. Οι ωφελούμενες παραπέμπονται επίσης, κατά περίπτωση, σε συναρμόδιους φορείς για ζητήματα υγείας, κοινωνικών παροχών και επιδομάτων, εκπαίδευσης, κατάρτισης και προώθησης στην απασχόληση.

Όπου απαιτείται, παρέχεται και συνοδεία από στελέχη της δομής, για την εξασφάλιση της ασφαλούς και απρόσκοπτης πρόσβασης στις αναγκαίες υπηρεσίες.

3.3.1.14. Ειδική Μέριμνα

Για τις περιπτώσεις γυναικών που αντιμετωπίζουν σοβαρά ψυχολογικά προβλήματα ή έχουν βιώσει έντονα τραύματα ως αποτέλεσμα έμφυλης ή ενδοοικογενειακής βίας, προβλέπεται ειδική μέριμνα μέσω της παραπομπής τους σε εξειδικευμένους φορείς ψυχικής υγείας.

Η εν λόγω διαδικασία πραγματοποιείται από το επιστημονικό προσωπικό του Ξενώνα, το οποίο αξιολογεί κάθε περίπτωση με διακριτικότητα και σεβασμό στις ιδιαίτερες ανάγκες της φιλοξενούμενης, διασφαλίζοντας τη συνέχιση της ψυχοκοινωνικής υποστήριξης από κατάλληλες δομές εκτός της Δομής.

3.3.1.15. Νομική κάλυψη - υποστήριξη

Στις περιπτώσεις γυναικών που εκφράζουν την επιθυμία να κινηθούν νομικά εις βάρος του κακοποιητή τους, προβλέπεται η αρμόδια παραπομπή τους σε Συμβουλευτικά Κέντρα του δικτύου για την πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας, προκειμένου να λάβουν εξειδικευμένη νομική υποστήριξη.

Παράλληλα, διερευνάται η δυνατότητα παροχής δωρεάν νομικής βοήθειας, με στόχο την ενίσχυση της πρόσβασής τους στη δικαιοσύνη και την υποστήριξή τους καθ' όλη τη διάρκεια της νομικής διαδικασίας. Η όλη διαδικασία διενεργείται με σεβασμό στην αυτοδιάθεση των γυναικών και με γνώμονα την προστασία της ασφάλειας και της αξιοπρέπειάς τους.

3.3.1.16. Υποστήριξη εργασιακής ένταξης

Για την υποστήριξη των γυναικών στην επανένταξή τους στην αγορά εργασίας, παρέχεται εξατομικευμένη επαγγελματική συμβουλευτική, με στόχο την ενίσχυση της αυτονομίας και της οικονομικής τους ανεξαρτησίας. Στο πλαίσιο αυτό, προσφέρονται υπηρεσίες συμβουλευτικής τόσο σε ζητήματα απασχόλησης όσο και επιχειρηματικότητας.

Ειδικότερα, παρέχεται πληροφόρηση αναφορικά με θέματα επαγγελματικής κατάρτισης, εργασιακών δικαιωμάτων και διαθέσιμων κοινωνικών υποδομών, ενώ ταυτόχρονα υποστηρίζεται η ανάπτυξη και υλοποίηση ατομικού επαγγελματικού ή επιχειρηματικού σχεδίου, ανάλογα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα της κάθε γυναίκας. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται από κατάλληλα καταρτισμένο προσωπικό, με σεβασμό στις ιδιαιτερότητες και τις προοπτικές της κάθε ωφελούμενης.

3.3.1.17. Προγράμματα επαγγελματικής επανένταξης

Στο πλαίσιο της υποστήριξης των γυναικών για την επαγγελματική τους αποκατάσταση, προβλέπεται συνεργασία με τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), με στόχο την ένταξη των ωφελούμενων σε προγράμματα εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης και απασχόλησης. Μέσω της συνεργασίας αυτής, οι γυναίκες έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν ή να ενισχύσουν

τις δεξιότητές τους, ώστε να ενταχθούν αποτελεσματικά στην αγορά εργασίας. Η παραπομπή σε αντίστοιχα προγράμματα γίνεται με βάση τις ιδιαίτερες ανάγκες και τα επαγγελματικά ενδιαφέροντα κάθε φιλοξενούμενης, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην ενδυνάμωσή της και στην επίτευξη επαγγελματικής και οικονομικής ανεξαρτησίας.

3.3.1.18. Συνεργασίες για την ένταξη παιδιών ωφελουμένων στην εκπαίδευση και την κοινωνία

Για την εκπαιδευτική και κοινωνική ένταξη των παιδιών των φιλοξενούμενων, υπάρχει συνεργασία με σχολεία και άλλους αρμόδιους φορείς. Η συνεργασία αυτή αποσκοπεί στην υποστήριξη των παιδιών τόσο σε εκπαιδευτικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο, διασφαλίζοντας την πρόσβασή τους σε κατάλληλες υποστηρικτικές υπηρεσίες και δράσεις. Η εν λόγω διαδικασία προάγει την ομαλή ένταξη των παιδιών στο σχολικό και κοινωνικό περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες τους και τις προκλήσεις που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν.

3.3.1.19. Συνεργασία με κρατικούς και μη κυβερνητικούς φορείς

Για την υποστήριξη των γυναικών, η συνεργασία επεκτείνεται σε πλήθος κρατικών και μη κυβερνητικών φορέων.

Συγκεκριμένα, συνεργαζόμαστε με τις Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δήμου και της Περιφέρειας, καθώς και με Κοινωνικές Δομές του Δήμου, όπως το Κέντρο Κοινότητας, το Κοινωνικό Φαρμακείο και τα ΚΔΑΠ του Δήμου. Επιπλέον, η συνεργασία περιλαμβάνει τα Κέντρα Υγείας, τις ΤΟΜΥ, τα Νοσοκομεία, την Αστυνομία, την Εισαγγελία, τη ΔΥΠΑ, τις ΔΟΥ, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης (Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια), καθώς και φορείς όπως τα Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης Διάγνωσης και Υποστήριξης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών (ΚΕ.Δ.Δ.Υ.), οι οργανώσεις Μετάδραση, Άρσις, Πράξις, ΟΗΕ-UNHCR The UN Refugee Agency, ΔΟΜ, ΔΙΟΤΙΜΑ και άλλοι αρμόδιοι φορείς. Η συνεργασία αυτή εξασφαλίζει την ολοκληρωμένη υποστήριξη των γυναικών σε διάφορους τομείς της κοινωνικής και νομικής τους αποκατάστασης.

3.3.1.20. Οικονομική ενίσχυση και χορηγίες του Ξενώνα

Ο Ξενώνας λαμβάνει οικονομική ενίσχυση ή χορηγίες από ιδιωτικούς φορείς, οι οποίες προσφέρονται κυρίως σε είδος. Οι χορηγίες αυτές συνεισφέρουν στην κάλυψη βασικών αναγκών των φιλοξενούμενων, ενισχύοντας την παροχή υπηρεσιών και την ευημερία των γυναικών που φιλοξενούνται, καθώς και των παιδιών τους. Η ενίσχυση αυτή είναι αναγκαία για την ομαλή λειτουργία της Δομής και την υποστήριξη των ωφελούμενων σε καθημερινή βάση.

3.3.1.21. Ρόλος των Εθελοντών στον Ξενώνα

Λόγω της ανάγκης για προστασία του απορρήτου και της ασφάλειας των φιλοξενούμενων, η εθελοντική εργασία εντός του Ξενώνα δεν είναι επιτρεπτή. Ωστόσο, ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν, μπορεί να διερευνηθεί η δυνατότητα εθελοντικής παροχής υπηρεσιών εκτός του Ξενώνα. Τέτοιες υπηρεσίες μπορεί να περιλαμβάνουν μαθήματα ελληνικών ή άλλων γλωσσών, αθλητικές δραστηριότητες, υπηρεσίες κομμωτηρίου, καθώς και συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις που προάγουν την ευαισθητοποίηση και την αγωγή της κοινότητας. Οι εθελοντές συμβάλλουν ουσιαστικά στην ενίσχυση της λειτουργίας της Δομής και στην ενδυνάμωση των γυναικών που φιλοξενούνται εκεί.

3.3.1.22. Συμμετοχή του Ξενώνα σε δράσεις ευαισθητοποίησης για την Έμφυλη Βία

Ο Ξενώνας συμμετέχει ενεργά σε προγράμματα και δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την έμφυλη βία. Μέσω αυτών των δράσεων, προάγεται η ενημέρωση του κοινού για τα αίτια, τις συνέπειες και την πρόληψη της έμφυλης βίας, ενώ παράλληλα ενισχύεται η ευαισθητοποίηση γύρω από τα δικαιώματα των γυναικών και τις διαθέσιμες υποστηρικτικές υπηρεσίες. Η συμμετοχή σε τέτοιες πρωτοβουλίες συμβάλλει στην προώθηση της κοινωνικής αλλαγής και στην ενδυνάμωση των γυναικών που πλήττονται από τη βία.

3.3.1.23. Κυριότερες προκλήσεις στη λειτουργία του Ξενώνα

Ο Ξενώνας καλείται να ανταποκριθεί σε ένα απαιτητικό πλαίσιο λειτουργίας, όπου ο προβληματισμός για τη βιωσιμότητα και τη συνέχιση των Δομών αποτελεί σταθερό σημείο

ανησυχίας. Η αβεβαιότητα ως προς το μέλλον επηρεάζει τον σχεδιασμό και την οργάνωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, ενώ παράλληλα, η περιορισμένη στελέχωση και οι αυξημένες ανάγκες της καθημερινής λειτουργίας καθιστούν την προσπάθεια ακόμη πιο σύνθετη. Επιγραμματικά, η επάρκεια πόρων αποτελεί επίσης έναν παράγοντα που χρειάζεται συνεχή ενίσχυση, ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη υποστήριξη των ωφελούμενων γυναικών.

3.3.1.24. Ελλείψεις που δυσχεραίνουν το έργο του Ξενώνα

Κατά τη λειτουργία του Ξενώνα καταγράφονται ελλείψεις σε επίπεδο υποδομών, ανθρώπινου δυναμικού και χρηματοδότησης, οι οποίες ενδέχεται να δυσχεραίνουν την απρόσκοπτη παροχή υπηρεσιών προς τις φιλοξενούμενες. Η περιορισμένη διαθεσιμότητα πόρων επηρεάζει τόσο τη δυνατότητα ενίσχυσης της Δομής με εξειδικευμένο προσωπικό όσο και τη βελτίωση των υποδομών, οι οποίες είναι καθοριστικής σημασίας για την ασφάλεια, την αξιοπρεπή διαβίωση και την αποτελεσματική υποστήριξη των γυναικών και των παιδιών τους. Η αντιμετώπιση των ελλείψεων αυτών αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας και της συνέχειας του έργου του Ξενώνα.

3.3.1.25. Βελτίωση Ξενώνα

Για την ενίσχυση της αποτελεσματικής λειτουργίας του Ξενώνα, κρίνεται απαραίτητη η υιοθέτηση συγκεκριμένων αλλαγών και βελτιώσεων. Πρωτίστως, απαιτείται η διασφάλιση της βιωσιμότητας των Ξενώνων μέσω επαρκούς και ευέλικτης χρηματοδότησης.

Παράλληλα, η ενίσχυση της Δομής με επιπλέον εξειδικευμένο προσωπικό, καθώς και η συνεχής εκπαίδευση και επιμόρφωση των εργαζομένων μέσω κατάλληλων προγραμμάτων και εργαλείων, αποτελούν αναγκαίες προϋποθέσεις για την παροχή υψηλού επιπέδου υποστήριξης προς τις φιλοξενούμενες γυναίκες και τα παιδιά τους.

Επίσης, προτείνεται η δυνατότητα συνεργασίας με εξωτερικούς συνεργάτες εξειδικευμένων γνώσεων, η εφαρμογή στρατηγικής εξόδου για τις ωφελούμενες ώστε να διευκολύνεται η κοινωνική και επαγγελματική τους ένταξη, καθώς και η μείωση του μέσου χρόνου διαμονής προς όφελος της αύξησης της διαθεσιμότητας των θέσεων φιλοξενίας.

Τέλος, είναι απαραίτητη η ανακαίνιση του εσωτερικού χώρου και του εξοπλισμού του Ξενώνα, καθώς και η διάθεση οχήματος με οδηγό, ώστε να καλύπτονται άμεσα οι καθημερινές μετακινήσεις των φιλοξενούμενων και των εργαζομένων.

3.3.1.26. Υποστήριξη κοινωνικής επανένταξης

Η κοινωνική επανένταξη των γυναικών μετά την αποχώρησή τους από τον Ξενώνα αποδεικνύεται συχνά δύσκολη και απαιτητική διαδικασία. Παρά τις υποστηρικτικές υπηρεσίες που παρέχονται κατά τη διάρκεια της φιλοξενίας, πολλές γυναίκες αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια στην προσπάθειά τους να ανακτήσουν την αυτονομία τους και να ενταχθούν ενεργά στην κοινωνία. Η έλλειψη σταθερής απασχόλησης, η οικονομική αβεβαιότητα, η ανεπάρκεια διαθέσιμων δομών μακροχρόνιας υποστήριξης και η κοινωνική προκατάληψη συνιστούν βασικούς παράγοντες που δυσχεραίνουν τη διαδικασία επανένταξης.

Ως εκ τούτου, καθίσταται απαραίτητη η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πλαισίου στήριξης και παρακολούθησης των γυναικών και μετά την αποχώρησή τους από τον Ξενώνα.

3.3.1.27. Σύστημα παρακολούθησης και υποστήριξης

Μετά την αποχώρησή της από τον Ξενώνα, η ωφελούμενη έχει τη δυνατότητα, εφόσον το επιθυμεί, να υποβάλει Αίτηση μεταπαρακολούθησης, η οποία αφορά τη συστηματική παρακολούθηση (follow up) της πορείας της. Η διαδικασία μεταπαρακολούθησης πραγματοποιείται από το επιστημονικό προσωπικό της Δομής είτε μέσω κατ' ιδίαν συναντήσεων είτε μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας, σε τρεις καθορισμένες χρονικές περιόδους: έναν (1) μήνα, τρεις (3) μήνες και έξι (6) μήνες μετά το πέρας της φιλοξενίας. Η πρακτική αυτή αποσκοπεί στην ενίσχυση της συνέχειας της υποστήριξης, στη διευκόλυνση της κοινωνικής επανένταξης και στην έγκαιρη ανίχνευση τυχόν νέων αναγκών ή δυσκολιών που μπορεί να προκύψουν.

3.3.1.28. Η συμβολή της κοινωνίας στην υποστήριξη των γυναικών

Η συμβολή της κοινωνίας στην υποστήριξη των γυναικών που έχουν υποστεί βία είναι καίριας σημασίας και μπορεί να επιτευχθεί κυρίως μέσω της ευαισθητοποίησης και της εκπαίδευσης. Η

αλλαγή της κοινωνικής κουλτούρας και η ενίσχυση της μηδενικής ανοχής απέναντι στη βία αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την πρόληψη και την αντιμετώπιση του φαινομένου της έμφυλης βίας.

Παράλληλα, απαιτείται η υιοθέτηση πολιτικών που αναγνωρίζουν την πολυπλοκότητα του φαινομένου και ανταποκρίνονται στις σύνθετες και διαφοροποιημένες ανάγκες των γυναικών. Το σύστημα οφείλει να λειτουργεί προληπτικά και υποστηρικτικά, ενισχύοντας προγράμματα που προσαρμόζονται στο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο των κοινοτήτων όπου ζουν οι γυναίκες και τα παιδιά τους. Η συλλογική ευθύνη και η ενεργός συμμετοχή όλων, δηλαδή της πολιτείας, των θεσμών και των πολιτών, αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για την εξάλειψη της έμφυλης βίας.

3.3.1.29. Μήνυμα σε γυναίκες που βιώνουν βία και διστάζουν

Αν και κανένα μήνυμα από μόνο του δεν επαρκεί για να μεταβάλει τις βαθιά ριζωμένες καταστάσεις και νοοτροπίες που βιώνουν οι γυναίκες που υφίστανται βία ή πολλαπλές διακρίσεις, ακόμη και σε κοινωνίες που θεωρούνται προοδευτικές και δημοκρατικές, είναι σημαντικό να τονιστεί πως η ευθύνη για την εξάλειψη της βίας δεν βαραινεί τις ίδιες τις γυναίκες.

Αντιθέτως, απαιτείται συλλογική προσπάθεια σε όλα τα επίπεδα: από τα άτομα, τους θεσμούς και την πολιτεία. Η βία σε όλες τις μορφές της δεν πρέπει να είναι ανεκτή και οφείλουμε, ως κοινωνία, να δημιουργήσουμε ασφαλείς διαδρομές για κάθε γυναίκα που επιθυμεί να απομακρυνθεί από κακοποιητικά περιβάλλοντα και να επαναδιεκδικήσει τη ζωή της με αξιοπρέπεια, ελευθερία και υποστήριξη.

3.3.1.30. Το σημαντικότερο μάθημα από τη στήριξη κακοποιημένων γυναικών

Μέσα από την εμπειρία στη στήριξη κακοποιημένων γυναικών, αναδεικνύεται ως πιο σημαντικό μάθημα το γεγονός ότι ο αγώνας κατά των διακρίσεων είναι διαρκής, επίπονος και συχνά άνισος και άδικος για τις ίδιες τις γυναίκες. Η αντιμετώπιση της έμφυλης βίας δεν είναι μόνο ζήτημα ατομικής αντοχής ή δύναμης, αλλά πρωτίστως κοινωνικής και θεσμικής ευθύνης. Απαιτείται συνεχής επαγρύπνηση, υποστήριξη, αλληλεγγύη και ενεργή δράση από όλους τους

εμπλεκόμενους φορείς και την κοινωνία στο σύνολό της, ώστε να διασφαλιστούν ίσες ευκαιρίες, δικαιοσύνη και προστασία για κάθε γυναίκα.

Κεφάλαιο 4: Συμπεράσματα Έρευνας

1.1. Συμπεράσματα Υπευθύνων Έργου Συμβουλευτικών Κέντρων Γυναικών

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα Θήβας, Λαμίας και Χαλκίδας, ενταγμένα στο Πανελλαδικό Δίκτυο της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, λειτουργούν από το 2012 (Λαμία) και το 2013 (Θήβα, Χαλκίδα) αντίστοιχα. Αποτελούν βασικούς πυλώνες υποστήριξης γυναικών που υφίστανται έμφυλη βία ή πολλαπλές διακρίσεις, προσφέροντας δωρεάν ψυχολογική, κοινωνική, νομική και εργασιακή στήριξη. Στόχος τους είναι η ενδυνάμωση, η κοινωνική επανένταξη και η προώθηση της ισότητας των φύλων, με έμφαση στην εμπιστευτικότητα και την εξατομικευμένη προσέγγιση, μέσω της τήρησης του GDPR, επαγγελματικού απορρήτου, ανώνυμης υποστήριξης και ασφαλούς διαχείρισης δεδομένων.

Τα Κέντρα απευθύνονται σε γυναίκες που αντιμετωπίζουν ποικίλες μορφές βίας, όπως ψυχολογική, σωματική, σεξουαλική, ενδοοικογενειακή, διαδικτυακή ή trafficking, καθώς και σε ευάλωτες ομάδες, όπως μετανάστριες, πρόσφυγες, άνεργες, ΑμεΑ, μονογονείς και μέλη της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας. Οι ωφελούμενες αναφέρουν σύνθετα προβλήματα, όπως λεκτική ή ψυχολογική κακοποίηση, κοινωνική απομόνωση, φόβο για την ασφάλειά τους ή των παιδιών τους, οικονομική εξάρτηση, έλλειψη στέγης, ψυχολογική επιβάρυνση (άγχος, κατάθλιψη, χαμηλή αυτοεκτίμηση), προβλήματα ψυχικής υγείας, εξάρτηση και έλλειψη πληροφόρησης για τα δικαιώματά τους.

Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν εξειδικευμένη συμβουλευτική, πλάνα ασφαλείας, παραπομπές σε ξενώνες φιλοξενίας γυναικών, δωρεάν νομική εκπροσώπηση και την εφαρμογή Panic Button.

Η στελέχωση των Κέντρων περιλαμβάνει εξειδικευμένους επαγγελματίες, όπως Σύμβουλους Υποδοχής, Ψυχολόγους, Κοινωνικούς Λειτουργούς, Νομικούς και Σύμβουλους Εργασιακής Στήριξης, οι οποίοι λαμβάνουν συνεχή εκπαίδευση για την αντιμετώπιση νομοθετικών αλλαγών. Εποπτεύονται από το ΚΕΘΙ, με τυποποιημένες διαδικασίες και αξιολόγηση

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΣΤΕ - ΔΟΜΗ «ΓΕΦΥΡΑ»

ικανοποίησης, εξασφαλίζοντας υψηλή ποιότητα υπηρεσιών. Η εμπιστευτικότητα προστατεύεται μέσω ιδιωτικών συνεδριών και ασφαλούς διαχείρισης δεδομένων, με εξαιρέσεις μόνο σε περιπτώσεις κινδύνου ζωής.

Από την έναρξη λειτουργίας τους, τα Συμβουλευτικά Κέντρα έχουν επιτύχει σημαντικά αποτελέσματα, εξυπηρετώντας κατά μέσο όρο 500-1.000 γυναίκες ανά κέντρο. Έχουν υλοποιήσει πολυάριθμες δράσεις ευαισθητοποίησης, με μέσο όρο 60+ δράσεις και εκατοντάδες δικτυώσεις ανά κέντρο, ενώ έχουν διευκολύνει την πρόσβαση σε ξενώνες φιλοξενίας και έχουν ενισχύσει συνεργασίες με αστυνομία, δικαστήρια και δομές υγείας. Παράλληλα, υλοποιούν προγράμματα πρόληψης και επιμορφώσεις, εστιάζοντας στην ολιστική υποστήριξη και τη μείωση της δευτερογενούς θυματοποίησης.

Παρά τα επιτεύγματα τους, τα Συμβουλευτικά Κέντρα αντιμετωπίζουν πολλές προκλήσεις. Αυτές περιλαμβάνουν νομοθετικές αλλαγές, γεωγραφικές δυσκολίες, κοινωνικό στίγμα, περιορισμένη πρόσβαση σε απομακρυσμένες περιοχές και αυξημένη ζήτηση για τις υπηρεσίες τους. Για να τα αντιμετωπίσουν αυτά, τα Κέντρα αυτά προχωρούν με συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού, συνεργασία με τοπικούς φορείς και καμπάνιες ενημέρωσης για την ανωνυμία και την ασφάλεια των ωφελούμενων. Επιπρόσθετα, το Κέντρο Θήβας έχει επισημάνει ένα σημαντικό πρόβλημα: την έλλειψη χρηματοδότησης για τη μετακίνηση ωφελούμενων σε ξενώνες φιλοξενίας, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα συνεργάζονται με διάφορους φορείς, όπως δικηγορικούς συλλόγους, αστυνομία, εισαγγελίες, νοσοκομεία, ξενώνες, ΜΚΟ, κοινωνικές υπηρεσίες και εκπαιδευτικά ιδρύματα. Μέσω αυτών των συνεργασιών, εξασφαλίζουν ολιστική υποστήριξη για τους ωφελούμενους. Η χρηματοδότηση τους προέρχεται από το ΕΣΠΑ, στο πλαίσιο του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα 2021-2027», το οποίο καλύπτει τα λειτουργικά έξοδα και τις δράσεις τους.

Το Συμβουλευτικό Κέντρο Θήβας στοχεύει στην αναβάθμιση των χώρων υποδοχής και στην εξασφάλιση χρηματοδότησης για τις μετακινήσεις των ωφελούμενων σε ξενώνες. Το Κέντρο Λαμίας επικεντρώνεται στην ενίσχυση των συνεργασιών με ιατρικά κέντρα και ΜΚΟ, στην εξειδικευμένη εκπαίδευση του προσωπικού, στην ευρύτερη ενημέρωση της κοινότητας και στην συστηματική αξιολόγηση των υπηρεσιών του. Από την άλλη, το Κέντρο Χαλκίδας προωθεί την

επέκταση των συνεργασιών, την αναβάθμιση των υποδομών και την εκπαίδευση των επαγγελματιών.

Όλα τα Συμβουλευτικά Κέντρα έχουν έναν κοινό στόχο: την σταθερή στελέχωση, την ενίσχυση του θεσμικού τους ρόλου και την ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών τους μέσω της συμμετοχής της κοινότητας. Με αυτές τις προσπάθειες, συνεχίζουν να αποτελούν βασικούς πυλώνες στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας.

1.2. Συμπεράσματα Υπευθύνου Έργου του Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών

Ο Ξενώνας Φιλοξενίας του Δήμου Λαμιέων αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό και ευαίσθητο πλαίσιο προσωρινής φιλοξενίας, στήριξης και ενδυνάμωσης γυναικών που έχουν βρεθεί σε ευάλωτες συνθήκες, καθώς και των παιδιών τους. Η δομή λειτουργεί με σεβασμό, διακριτικότητα και αίσθημα ευθύνης, αξιοποιώντας συντονισμένες διαδικασίες και συνεργασίες με εξειδικευμένους φορείς. Παρά τις προκλήσεις που καλείται να διαχειριστεί, συνεχίζει με συνέπεια την αποστολή της, επιδιώκοντας διαρκή αναβάθμιση των υπηρεσιών της προς όφελος των ωφελούμενων.

Η δομή λειτουργεί υπό την εποπτεία του Δήμου Λαμιέων, με τη συνεργασία θεσμικών φορέων όπως το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.) και η Γενική Γραμματεία Ισότητας. Η στελέχωσή του με εξειδικευμένο προσωπικό, όπως κοινωνικούς λειτουργούς, ψυχολόγους και παιδοψυχολόγους, εξασφαλίζει την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών, όπως ψυχοκοινωνική στήριξη, νομική βοήθεια και επαγγελματική συμβουλευτική, με στόχο την ενδυνάμωση και την κοινωνική επανένταξη των φιλοξενούμενων.

Η διαδικασία φιλοξενίας είναι αυστηρά δομημένη, με σαφή κριτήρια εισαγωγής που διασφαλίζουν την υγεία και την ασφάλεια όλων. Με δυναμικότητα 20 ατόμων και μέση διάρκεια φιλοξενίας 1-3 μήνες (με δυνατότητα παράτασης), ο Ξενώνας παρέχει ασφαλές περιβάλλον διαμονής. Η τήρηση της ανωνυμίας μέσω μοναδικών κωδικών και η περιορισμένη πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα αποτελούν βασικά μέτρα προστασίας των φιλοξενούμενων.

Οι φιλοξενούμενες και τα παιδιά τους επωφελούνται από δωρεάν υπηρεσίες, όπως διαμονή, σίτιση, ψυχολογική υποστήριξη και επαγγελματική συμβουλευτική. Οι συνεργασίες με

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΣΤΕ - ΔΟΜΗ «ΓΕΦΥΡΑ»

κρατικούς και μη κυβερνητικούς φορείς, όπως η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), νοσοκομεία και ΜΚΟ, ενισχύουν την ολιστική υποστήριξη, καλύπτοντας ανάγκες σε νομικά, εκπαιδευτικά και υγειονομικά ζητήματα.

Αν και ο Ξενώνας συνεχίζει με αφοσίωση και υπευθυνότητα την προσφορά του, η διαρκώς αυξανόμενη ζήτηση για τις υπηρεσίες του καθιστά αναγκαία την περαιτέρω ενίσχυση και υποστήριξή του. Η ανάγκη για στοχευμένες ενδυναμωτικές παρεμβάσεις είναι ουσιαστική, προκειμένου να διασφαλιστεί η σταθερότητα και η μακροπρόθεσμη συνέχιση του σημαντικού κοινωνικού του ρόλου.

Για την περαιτέρω ενίσχυση της λειτουργίας του Ξενώνα, προτείνονται παρεμβάσεις όπως η ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού μέσω πρόσληψης επιπλέον εξειδικευμένου προσωπικού και η συνεχής επιμόρφωση των εργαζομένων. Παράλληλα, η αναβάθμιση των υποδομών, η ανάπτυξη στρατηγικών ομαλής μετάβασης για τις φιλοξενούμενες και η μείωση του μέσου χρόνου διαμονής μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση της διαθεσιμότητας και της αποτελεσματικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η κοινωνική επανένταξη των γυναικών μετά την αποχώρησή τους παραμένει μια δύσκολη διαδικασία, καθώς εμπόδια όπως η έλλειψη σταθερής εργασίας, η οικονομική αβεβαιότητα και η κοινωνική προκατάληψη δυσχεραίνουν την αυτονομία τους. Το σύστημα μεταπαρακολούθησης (follow-up) εντός 6 μηνών αποτελεί σημαντικό εργαλείο υποστήριξης, αλλά απαιτείται η δημιουργία πιο ισχυρών μακροχρόνιων δομών για την ουσιαστική ενίσχυση της επανένταξης.

Η καταπολέμηση της έμφυλης βίας απαιτεί συλλογική κοινωνική δράση και ευαισθητοποίηση. Ο Ξενώνας συμβάλλει ενεργά μέσω δράσεων ενημέρωσης, ενώ η κοινωνία καλείται να υιοθετήσει πολιτικές μηδενικής ανοχής στη βία και να υποστηρίξει πρωτοβουλίες που προάγουν την ισότητα και την προστασία των γυναικών, διασφαλίζοντας ασφαλείς διαδρομές για την απομάκρυνσή τους από κακοποιητικά περιβάλλοντα.

Τέλος, η ευθύνη για την εξάλειψη της βίας δεν βαρύνει τις γυναίκες, αλλά την κοινωνία στο σύνολό της. Ο Ξενώνας αποτελεί έναν πυλώνα στήριξης, αλλά η αποτελεσματικότητά του εξαρτάται από τη συνεχή ενίσχυση των πόρων, την αναβάθμιση των υπηρεσιών και τη δέσμευση όλων για την οικοδόμηση μιας κοινωνίας που εξασφαλίζει δικαιοσύνη, αξιοπρέπεια και ελευθερία για κάθε γυναίκα.

Βιβλιογραφία

- **Οδηγός Συμβουλευτικής Γυναικών** (Κ.Ε.Θ.Ι., 2003). Αρχές και μεθοδολογία συμβουλευτικής για επαγγελματίες. Διαθέσιμο: www.kethi.gr.
- **Κανονισμός Λειτουργίας Συμβουλευτικών Κέντρων** (ΓΓΙΦ, 2012). Περιγραφή υπηρεσιών και λειτουργίας. Διαθέσιμο: www.isotita.gr.
- **Κώδικας Δεοντολογίας Προστασίας Δεδομένων** (ΓΓΙΦ, 2012). Αρχές απορρήτου συμβουλευτικής. Διαθέσιμο: www.isotita.gr.
- **Έκθεση Απολογισμού 2012-2015** (Κ.Ε.Θ.Ι., 2015). Στατιστικά και αποτελέσματα κέντρων. Διαθέσιμο: www.kethi.gr.
- **Δίκτυο Δομών για τη Βία κατά των Γυναικών** (ΓΓΙΦ, 2023). Πανελλαδικό δίκτυο 44 κέντρων. Διαθέσιμο: minscfa.gov.gr.
- **Συνέντευξη: Συμβουλευτικά Κέντρα** (Κόλλια, 2017). Λειτουργία και στατιστικά. Διαθέσιμο: www.psychologynow.gr.
- **Ανάπτυξη Δομών Τοπικής Αυτοδιοίκησης** (Ε.Ε.Τ.Α.Α., 2015). Ρόλος δήμων και ΕΣΠΑ. Διαθέσιμο: www.eetaa.gr.
- **Οδηγοί Συμβουλευτικής** (Womensos.gr). Πρακτικές πληροφορίες για θύματα βίας. Διαθέσιμο: www.womensos.gr.
- **Δομές Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων** (Κ.Ε.Θ.Ι., 2020). Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας. Διαθέσιμο: kethi.gr.
- **Λειτουργία Ξενώνα Κακοποιημένων Γυναικών** (ΕΚΚΑ, 2023). Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Διαθέσιμο: ekka.org.gr.
- **Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας** (Δήμος Αθηναίων, 2023). Διαθέσιμο: cityofathens.gr.
- **Ανάπτυξη Δομών για την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών** (ΕΕΤΑΑ, 2023). Διαθέσιμο: eetaa.gr.
- **Δίκτυο Δομών για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας κατά των Γυναικών** (ΓΓΙΑΔ, 2023). Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Διαθέσιμο: minscfa.gov.gr.



Λοιπές Πληροφορίες

- **Προεδρικό Διάταγμα 141/2017.** Οργανισμός Υπουργείου Εσωτερικών.
- **Κοινή Απόφαση 10770/2015.** Διορισμός της Γενικής Γραμματέως Ισότητας των Φύλων.
- **Υπουργική Απόφαση 4089/2011.** Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στη Γενική Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων.
- **Προεδρικό Διάταγμα 233/2003.** Προστασία και αρωγή στα θύματα εγκλημάτων των άρθρων 323, 349, 351 του Ποινικού Κώδικα.
- **Νόμος 3500/2006.** Για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας και άλλες διατάξεις.
- **Νόμος 4531/2018.** Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας και προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας.
- **Νόμος 2472/1997.** Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.
- **Νόμος 3471/2006.** Προστασία προσωπικών δεδομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.
- **Νόμος 4314/2014.** Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020.
- **Εθνικό Πρόγραμμα Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016–2020.** Δράσεις και πολιτικές για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην Ελλάδα.
- **Πρόσκληση 3014/09-11-2015.** Πρόσκληση για υποβολή προτάσεων στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα».
- **Απόφαση Ένταξης 344/24-03-2016.** Οριζόντιες Παρεμβάσεις Εθνικής Εμβέλειας για την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών.
- **Πρωτόκολλο Συνεργασίας Εθνικών Φορέων.** Καθορίζει κοινό πλαίσιο διαδικασιών για τον εντοπισμό, παραπομπή, φιλοξενία και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε γυναίκες πρόσφυγες, θύματα ή εν δυνάμει θύματα βίας, και στα παιδιά τους.

Ηλεκτρονικές Πηγές

- **Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας:** minsca.gov.gr. Πληροφορίες για το δίκτυο δομών.



ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΣΤΕ - ΔΟΜΗ «ΓΕΦΥΡΑ»

- **Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ):** kethi.gr. Λεπτομέρειες για συμβουλευτικά κέντρα και ξενώνες.
- **Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ):** ekka.org.gr. Πληροφορίες για τον ξενώνα Θεσσαλονίκης.
- **Δήμος Αθηναίων:** cityofathens.gr. Πληροφορίες για τον ξενώνα Αθηνών.
- **Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ):** www.eetaa.gr. Ανάπτυξη δομών για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών.
- **WomenSOS:** womensos.gr. Κανονισμοί και πληροφορίες για συμβουλευτικά κέντρα.



Παράρτημα: Ερωτηματολόγια Έρευνας

Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας

Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας – Δομή «ΓΕΦΥΡΑ»

Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας

Λαμία, Απρίλιος 2025



Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης



**«Ερωτηματολόγιο Υπευθύνου Έργου Συμβουλευτικού Κέντρου
Γυναικών Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, στο πλαίσιο διεξαγωγής
Έρευνας Πεδίου»**

A. Γενικές Πληροφορίες

- Δικαιούχος.....
- Ονοματεπώνυμο Υπευθύνου.....
- Τηλέφωνο επικοινωνίας.....
- E-mail.....
- Διεύθυνση:.....
- Δήμος:.....

A.1. Πόσο καιρό λειτουργεί το Συμβουλευτικό Κέντρο και πώς θα περιγράφατε τον σκοπό του;

.....
.....

A.2. Ποια είναι η σύνθεση του εξειδικευμένου προσωπικού που στελεχώνει το Κέντρο;

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

- Σύμβουλος Υποδοχής/Διοικητικό προσωπικό
- Ψυχολόγος
- Κοινωνικός Λειτουργός
- Νομικός
- Άλλο:.....

B. Υποστήριξη Γυναικών

B.1. Ποιες κατηγορίες γυναικών εξυπηρετεί κυρίως το Κέντρο;

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

- Γυναίκες που υφίστανται ψυχολογική, σωματική ή σεξουαλική βία
- Γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής κακοποίησης, βιασμού ή trafficking
- Γυναίκες με πολλαπλές διακρίσεις (π.χ. μετανάστριες, άνεργες, ΑμεΑ)
- Άλλο:.....

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΣΤΕ - ΔΟΜΗ «ΓΕΦΥΡΑ»

Β.2. Ποια είναι τα συχνότερα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες που απευθύνονται στο Κέντρο;

.....
.....
.....

Γ. Υπηρεσίες του Κέντρου

Γ.1. Ποιες υπηρεσίες προσφέρονται από το Κέντρο και πώς διασφαλίζεται η ποιότητά τους;
(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

- Ενημέρωση για ισότητα φύλων και αντιμετώπιση βίας
- Ψυχολογική και κοινωνική στήριξη
- Νομική συμβουλευτική και υποστήριξη
- Παραπομπή σε ξενώνες, νοσοκομεία ή άλλους φορείς
- Εργασιακή υποστήριξη

Σχόλια:.....

Γ.2. Πώς διασφαλίζεται η εμπιστευτικότητα των υπηρεσιών που παρέχονται;

.....
.....
.....

Δ. Λειτουργία και Αποτελέσματα

Δ.1. Πόσες γυναίκες έχουν εξυπηρετηθεί από το Κέντρο από την έναρξη της λειτουργίας του;
(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

- Λιγότερες από 100
- 100-500
- 500-1000
- Πάνω από 1000
- Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία

Δ.2. Ποια είναι τα κυριότερα επιτεύγματα του Κέντρου μέχρι σήμερα;

.....
.....
.....

Δ.3. Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει το Κέντρο στη λειτουργία του και πώς τις διαχειρίζεστε;

.....
.....
.....

Ε. Συνεργασίες και Χρηματοδότηση

Ε.1. Με ποιους φορείς συνεργάζεται το Κέντρο για την παροχή υπηρεσιών (π.χ. δικηγορικοί σύλλογοι, αστυνομία, νοσοκομεία);

.....
.....
.....

Ε.2. Πώς χρηματοδοτείται το Κέντρο και ποιος είναι ο ρόλος των εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων;

.....
.....
.....

Ζ. Μελλοντικοί Στόχοι

Ζ.1. Ποιοι είναι οι βασικοί στόχοι του Κέντρου για το μέλλον;

.....
.....
.....

Ζ.2. Τι πιστεύετε ότι χρειάζεται να βελτιωθεί στις υπηρεσίες ή στη δομή του Κέντρου;

.....
.....
.....

«Ερωτηματολόγιο Υπευθύνου Έργου του Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, στο πλαίσιο διεξαγωγής Έρευνας Πεδίου»

A. Γενικές Πληροφορίες

- Δικαιούχος.....
- Ονοματεπώνυμο Υπευθύνου.....
- Τηλέφωνο επικοινωνίας.....
- E-mail.....
- Διεύθυνση:.....
- Δήμος:.....

A.1. Από πότε εργάζεστε στον Ξενώνα και ποια είναι η επαγγελματική σας εμπειρία στον τομέα της κοινωνικής στήριξης;

.....

.....

.....

A.2. Ποιος φορέας διαχειρίζεται και επιβλέπει τη λειτουργία του Ξενώνα;

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

Κατηγορία Φορέων	Επιλογή
i. Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α)	
ii. Δήμοι	
iii. Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων	
iv. Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ)	
v. Δεν γνωρίζω / Άλλο	

A.3. Ποιες είναι οι κύριες αρμοδιότητές σας ως υπεύθυνος/η του Ξενώνα;

.....
.....
.....

A.4. Πόσο προσωπικό εργάζεται στο Ξενώνα και ποιες είναι οι ειδικότητές τους;

.....
.....
.....

B. Δομή και Λειτουργία του Ξενώνα

B.1. Πόσες γυναίκες και παιδιά μπορεί να φιλοξενήσει ο Ξενώνας ταυτόχρονα;

.....
.....
.....

B.2. Ποια είναι η συνήθης διάρκεια φιλοξενίας των γυναικών; Υπάρχει δυνατότητα παράτασης της παραμονής τους;

.....
.....
.....

B.3. Ποια είναι η διαδικασία εισαγωγής μιας γυναίκας στον Ξενώνα;

.....
.....
.....

B.4. Ποιες είναι οι βασικές προϋποθέσεις για τη φιλοξενία στον Ξενώνα;

.....
.....
.....

B.5. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου η εισαγωγή μιας γυναίκας απορρίπτεται; Αν ναι, για ποιους λόγους;

.....
.....
.....

B.6. Με ποιον τρόπο διασφαλίζεται η ανωνυμία και η προστασία των φιλοξενούμενων;

.....
.....
.....

B.7. Υπάρχουν συγκεκριμένοι κανονισμοί που πρέπει να τηρούν οι γυναίκες κατά την παραμονή τους στον Ξενώνα;

.....
.....
.....

B.8. Με ποιον τρόπο διαχειρίζεστε περιπτώσεις κρίσεων ή επειγόντων περιστατικών εντός του Ξενώνα;

.....
.....
.....

Γ. Παρεχόμενες Υπηρεσίες

Γ.1. Ποιες υπηρεσίες προσφέρονται στις γυναίκες και στα παιδιά τους κατά τη διάρκεια της φιλοξενίας τους;

.....
.....
.....

Γ.2. Υπάρχει κάποια ειδική μέριμνα για γυναίκες που αντιμετωπίζουν σοβαρά ψυχολογικά προβλήματα ή τραύματα από τη βία;

.....
.....
.....

Γ.3. Παρέχεται νομική βοήθεια στις γυναίκες που επιθυμούν να κινηθούν νομικά εναντίον του κακοποιητή τους;

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

ΝΑΙ ΟΧΙ

Γ.4. Τι είδους επαγγελματική συμβουλευτική και υποστήριξη προσφέρεται στις φιλοξενούμενες για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας;

.....
.....
.....

Γ.5. Υπάρχουν προγράμματα εκπαίδευσης ή κατάρτισης που βοηθούν τις γυναίκες στην επαγγελματική τους αποκατάσταση;

.....
.....

Γ.6. Υπάρχει συνεργασία με σχολεία ή άλλους φορείς για την εκπαιδευτική και κοινωνική ένταξη των παιδιών;

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

ΝΑΙ ΟΧΙ

Δ. Υποστήριξη και Συνεργασίες

Δ.1. Με ποιους κρατικούς και μη κυβερνητικούς φορείς συνεργάζεστε για την υποστήριξη των γυναικών;

.....
.....

Δ.2. Λαμβάνει ο Ξενώνας κάποια μορφή οικονομικής ενίσχυσης ή χορηγιών από ιδιωτικούς φορείς;

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

ΝΑΙ ΟΧΙ

Δ.3. Υπάρχουν εθελοντές που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στον Ξενώνα; Αν ναι, ποιος είναι ο ρόλος τους;

.....
.....

Δ.4. Ο Ξενώνας συμμετέχει σε προγράμματα ή δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την έμφυλη βία;

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

ΝΑΙ ΟΧΙ

Ε. Προκλήσεις και Προοπτικές

Ε.1. Ποιες είναι οι μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο Ξενώνας στη λειτουργία του;

.....
.....

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΣΤΕ - ΔΟΜΗ «ΓΕΦΥΡΑ»

Ε.2. Υπάρχουν ελλείψεις σε υποδομές, προσωπικό ή χρηματοδότηση που δυσχεραίνουν το έργο σας;

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

ΝΑΙ ΟΧΙ

Ε.3. Τι αλλαγές ή βελτιώσεις θεωρείτε απαραίτητες για την καλύτερη λειτουργία του Ξενώνα;

.....
.....
.....

Ε.4. Πόσο εύκολη είναι η κοινωνική επανένταξη των γυναικών μετά την αποχώρησή τους από τον Ξενώνα;

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

Καθόλου Λίγο Μέτρια Πολύ Εξαιρετικά Πολύ

Ε.5. Υπάρχει κάποιο σύστημα παρακολούθησης ή υποστήριξης των γυναικών αφού φύγουν από τον Ξενώνα;

.....
.....
.....

Ε.6. Πώς μπορεί η κοινωνία να συμβάλει στην υποστήριξη των γυναικών που έχουν υποστεί βία;

.....
.....
.....

ΣΤ. Επιπλέον Παρατηρήσεις

ΣΤ.1. Υπάρχει κάποιο μήνυμα που θα θέλατε να στείλετε στις γυναίκες που βιώνουν βία και διστάζουν να ζητήσουν βοήθεια;

.....
.....
.....

ΣΤ.2. Ποιο είναι το πιο σημαντικό μάθημα που έχετε αποκομίσει μέσα από την εμπειρία σας στη στήριξη κακοποιημένων γυναικών;

.....
.....
.....